

**PLAN ROZWOJU LOKALNEGO
GMINY KURZĘTNIK
(woj. warmińsko-mazurskie)**

Kurzętnik 2004

SPIS TREŚCI

I. Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.....	2
II. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza gminy Kurzętnik.....	2
III. Lista zadań służących poprawie warunków zamieszkania w gminie na lata 2004-2013.....	27
IV. Realizacja priorytetów i zadań	37
Budowa i modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków.....	38
Budowa i modernizacja urządzeń zaopatrzenia w wodę i poboru wody.....	43
Budowa i modernizacja dróg gminnych.....	47
Wprowadzenie kompleksowego systemu gospodarki odpadami.....	54
Poprawa jakości powietrza oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.....	58
Kompleksowe uzbrojenie terenu pod inwestycje.....	62
Budowa i modernizacja gminnej bazy kulturalnej.....	64
Budowa i modernizacja gminnej bazy turystycznej.....	68
Poprawa stanu lokalnej infrastruktury edukacyjnej i sportowej.....	70
Stworzenie systemu aktywizacji zawodowej grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.....	72
V. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć celów planu rozwoju lokalnego gminy	74
VI. Plan finansowy na lata 2004 – 2006	75
VII. Plan finansowy na lata 2007 – 2013	77
VIII. System wdrażania	79
IX. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej	80

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Obszarem realizacji Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2004-2006 oraz na lata 2007-2013 jest obszar gminy wiejskiej Kurzętnik (woj. warmińsko-mazurskie)

II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY KURZĘTNIK

1. Położenie

Gmina Kurzętnik zajmuje powierzchnię 150 km². Położona jest w południowo-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego. Gmina obejmuje swoim zasięgiem wschodni kraniec Pojezierza Brodnickiego. Siedziba Urzędu Gminy znajduje się w Kurzętniku. Na terenie gminy znajduje się 19 sołectw (tabela 1). Gminy sąsiadujące z gminą Kurzętnik to: Biskupiec, Nowe Miasto Lubawskie, Grodziczno i gmina miejska Nowe Miasto Lubawskie oraz gminy Zbiczno i Brzozie w obrębie województwa kujawsko-pomorskiego (rysunek 1).

Tabela 1

Sołectwa w gminie Kurzętnik

lp.	Sołectwa
1.	Bratuszewo
2.	Brzozie Lubawskie
3.	Kamionka
4.	Kąciki
5.	Krzemieniewo
6.	Kurzętnik I
7.	Kurzętnik II
8.	Lipowiec
9.	Małe Bałówki
10.	Marzęcice
11.	Mikołajki
12.	Nielbark
13.	Otręba
14.	Sugajenko
15.	Szafarnia
16.	Tereszewo
17.	Tomaszewo
18.	Wawrowice
19.	Wielkie Bałówki

Źródło: Urząd Gminy w Kurzętniku

Rysunek 1

Mapa Gminy Kurzętnik

2. Sfera społeczna

2.1 Sytuacja demograficzna

Sytuacja demograficzna zaliczana jest do najistotniejszych czynników determinujących rozwój społeczno-gospodarczy jednostki samorządu terytorialnego. Na użytek niniejszego opracowania rozumieć przez nią należy strukturę ludności według wieku i płci oraz podstawowe procesy ruchu naturalnego oraz migracyjnego. Konfiguracja powyższych czynników decyduje oraz decydować będzie o przyszłej dynamice ludności na obszarze gminy.

Tabela 2

Podstawowe dane demograficzne w gminie Kurzętnik (stan na 2002 r)

Gmina	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn	
	Ogółem	W tym kobiety			1 km ²
		%	Liczba		
Kurzętnik	8675	50,4	4369	58	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Według danych uzyskanych z Rocznika Statystycznego w 2002 roku liczba mieszkańców gminy wynosiła 8675 osób (tabela 2). Wśród nich 50,4% stanowiły kobiety. Na 101 kobiet przypada 100 mężczyzn. Na terenie gminy Kurzętnik gęstość zaludnienia w 2002 roku wynosiła 58 osób na 1 km².

W gminie Kurzętnik w roku 2002 przyrost naturalny wynosił 24 osoby. Saldo migracji wynosiło – 46, z tego napływ wyniósł 77 a odpływ 123 osoby (tabela 3).

Tabela 3

Ruch naturalny i migracyjny ludności w gminie Kurzętnik (2002 r.)

Gmina	Przyrost naturalny	Napływ	Odpływ	Saldo migracji
Kurzętnik	24	77	123	-46

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Struktura ludności pod względem wieku ma znaczenie ekonomiczne. Podstawowy podział społeczeństwa pod względem wieku dzieli je na trzy grupy: ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym.

Struktura wieku mieszkańców gm. Kurzętnik charakteryzują się wysokim poziomem osób w wieku przedprodukcyjnym i wynosi 27,5% oraz w wieku produkcyjnym i wynosi 59,6% (tabela 4). Osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 12,9% mieszkańców gminy.

Tabela 4

Struktura wieku mieszkańców gminy Kurzętnik (stan na 2002 rok)

Gminy	Razem		Przedprodukcyjny		Produkcyjny		Poprodukcyjny	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Kurzętnik	8675	100	2385	27,5	5169	59,6	1121	12,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią ważną grupę wiekową mieszkańców. Osoby w tej grupie wiekowej będą w przyszłości tworzyć przyszły rynek pracy decydujący o możliwościach rozwojowych danego obszaru. Od liczby ludności w tym wieku zależy również wielkość bazy

oświatowej w gminie. Dotyczy to w przypadku gminy szkolnictwa podstawowego. Tabela 5 przedstawia strukturę mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym w gm. Kurzętnik.

Tabela 5

Struktura mieszkańców gminy Kurzętnik w wieku przedprodukcyjnym (stan na 2002 rok)

Wyszczególnienie	Ogółem		Ludność w wieku							
			0-2		3-6		7-14		15-17	
	<i>Osoby</i>	<i>%</i>	<i>Osoby</i>	<i>%</i>	<i>Osoby</i>	<i>%</i>	<i>Osoby</i>	<i>%</i>	<i>Osoby</i>	<i>%</i>
Kurzętnik	8675	100	362	4,2	458	5,3	1112	12,8	453	5,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gm. Kurzętnik w wieku przedprodukcyjnym przeważają osoby w wieku 7-14 lat. Grupa ta stanowi 12,8% mieszkańców. Ludność w wieku 0-2 stanowi w gminie 4,2% mieszkańców, w wieku 3-6 stanowi 5,3%. Mieszkańcy w wieku 15-17 stanowi 5,2% ludności.

Tabela 6

Liczba mieszkańców w sołectwach gminy Kurzętnik – stan na kwiecień 2004

lp.	Sołectwa	Ludność		
		<i>Pobył stały</i>	<i>Pobył czasowy</i>	<i>Razem</i>
1.	Bratuszewo	187	6	193
2.	Brzozie Lubawskie	597	13	610
3.	Kamionka	154	4	158
4.	Kąciki	117	0	117
5.	Krzemieniewo	336	8	344
6.	Kurzętnik I	1517	32	1549
7.	Kurzętnik II	1580	56	1636
8.	Lipowiec	317	8	325
9.	Małe Bałówki	201	3	204
10.	Marzęcice	863	10	873
11.	Mikołajki	430	2	432
12.	Nielbark	454	11	465
13.	Otręba	151	1	152
14.	Sugajenko	281	1	282
15.	Szafarnia	323	6	329
16.	Tereszewo	557	7	564

17.	Tomaszewo	216	3	219
18.	Wawrowice	313	8	321
19.	Wielkie Bałówki	369	0	369
	Łącznie	8963	179	9142

Źródło: Urząd Gminy w Kurzętniku

2.2 Poziom wykształcenia mieszkańców gminy

Poziom wykształcenia mieszkańców gminy, jest cechą charakteryzującą mieszkańców danego obszaru. Poziom wykształcenia mieszkańców gminy ma wpływ na jej rozwój gospodarczy oraz na stopę bezrobocia. Wynika to z faktu, że wśród osób bezrobotnych w całym regionie Warmii i Mazur, jak i również w gminie najmniejszą liczbę stanowią osoby z wykształceniem wyższym (w 2002 roku tylko około 1% bezrobotnych) a największą mieszkańcy z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym (w 2002 roku 29,4% bezrobotnych) oraz zawodowym (w 2002 roku 29,2% bezrobotnych). Wnioskować z tego można, że wykształcenie jest jednym z kluczowych czynników rozwojowych gminy (tabela 7).

Tabela 7

Poziom wykształcenia mieszkańców gminy Kurzętnik w wieku 13 lat i więcej
(stan na 2002 rok)

Gmina	Wyższe	Średnie			Zasadnicze zawodowe	Podstawowe ukończone	Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego
		Razem (łącznie z policealnym)	w tym				
			Ogólnokształcące	Zawodowe			
Kurzętnik	2,9%	17,5%	3,7%	12,5%	33,7%	41,6%	4,2%

Źródło: Spis powszechny, Olsztyn 2002.

W gminie Kurzętnik 2,9% mieszkańców posiada wykształcenie wyższe, wykształcenie średnie i policealne 17,5%, zasadnicze zawodowe 33,7%. W gminie Kurzętnik 41,6% mieszkańców posiada wykształcenie podstawowe ukończone. Osoby z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia szkolnego stanowią 4,2%.

2.3 Sytuacja demograficzna gminy Kurzętnik na tle otoczenia

Gminy powiatu nowomiejskiego nie różnią się między sobą w sposób zdecydowany pod względem demograficznym (tabela 8).

Na terenie powiatu nowomiejskiego Gminę Grodziczno zamieszkuje 6261 osób. Jest to najmniejsza liczba mieszkańców wśród gmin powiatu. Najwięcej ludności mieszka w mieście Nowe Miasto Lubawskie – 10958 osób oraz Gminie Biskupiec – 9683 osób. Procentowy udział

kobiet wśród ogólnej liczby mieszkańców gminy Kurzętnik wynosi 50,4% i jest zbliżony do średniej w powiecie, która wynosi 50,6%. W gminie Kurzętnik przypada 101 kobiet na 100 mężczyzn. Średnia w powiecie wynosi 103 kobiety na 100 mężczyzn.

Gmina Kurzętnik w porównaniu do pozostałych gmin powiatu posiada najwyższy stopień zaludnienia wśród gmin wiejskich. W gminie Kurzętnik jest to 58 osób na 1 km², przy średniej w powiecie 62 osoby na 1 km². W poszczególnych gminach powiatu wskaźnik ten przedstawia się następująco: gm. Biskupiec 40 osób na 1 km², gm. Grodziczno 41 osób na 1 km², gm. Nowe Miasto Lubawskie 56 osób na 1 km².

Tabela 8

Podstawowe dane demograficzne w gminie Kurzętnik na tle gmin powiatu nowomiejskiego (stan na 2002 r).

Źródło: Spis powszechny, Olsztyn 2002.

Tabela 9 przedstawia ruch naturalny i migracyjny ludności w gminie na tle gmin powiatu nowomiejskiego. Saldo migracji w gminie Kurzętnik w 2002 roku wyniosło - 46. Wynik ten jest wysoki wśród gmin wiejskich powiatu nowomiejskiego, gdzie w gminie Biskupiec wynosi - 11, gminie Nowe Miasto Lubawskie 5, gminie Grodziczno - 46. W mieście Nowe Miasto Lubawskie wskaźnik wyniósł 5. Średnia w powiecie wynosi - 64.

Poziom przyrostu naturalnego w gminie Kurzętnik wynosi 24. W porównaniu z pozostałymi gminami powiatu jest nieznacznie niższy od występującego w gminie Biskupiec, Grodziczno oraz wyższy niż w gminie Nowe Miasto Lubawskie.

Tabela 9

Ruch naturalny i migracyjny ludności w gminie Kurzętnik na tle gmin powiatu nowomiejskiego
(stan na 2002 r.)

Gminy	Przyrost naturalny	Napływ	Odływ	Saldo migracji
gm. Kurzętnik	24	77	123	-46
Powiat	103	504	568	-64
m. Nowe Miasto Lubawskie	9	144	139	5
gm. Biskupiec	30	97	108	-11
gm. Grodziczno	30	40	86	-46
gm. Nowe Miasto Lubawskie	10	146	112	34

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Struktura wieku mieszkańców gm. Kurzętnik w roku 2002 charakteryzowała się wysokim poziomem osób w wieku przedprodukcyjnym 27,5% oraz w wieku produkcyjnym 59,6%. Tabela 10 przedstawia strukturę wieku mieszkańców gminy Kurzętnik na tle gmin powiatu nowomiejskiego.

Tabela 10

Struktura wieku mieszkańców gminy Kurzętnik na tle gmin powiatu nowomiejskiego
(stan na 2002 rok)

Gminy	Razem		Przedprodukcyjny		Produkcyjny		Poprodukcyjny	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
gm. Kurzętnik	8675	100	2385	27,5	5169	59,6	1121	12,9
Powiat	43327	100	12091	27,9	25931	53,8	5845	13,5
m. Nowe Miasto Lubawskie	10985	100	2786	25,4	6661	60,7	1538	14
gm. Biskupiec	9683	100	2792	28,8	5585	57,7	1306	13,5
gm. Grodziczno	6261	100	1864	29,8	3477	55,5	920	14,7
gm. Nowe Miasto Lubawskie	7723	100	2264	29,4	4499	58,3	960	12,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wśród mieszkańców powiatu przeważają osoby w wieku produkcyjnym 53,8%, przy średniej w województwie 61,9%. Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 27,9% ludności, w województwie 25% a w wieku poprodukcyjnym 13,5%, w województwie 13,1%.

Jak już wspomniano ważną grupę wiekową mieszkańców stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym. Porównanie struktury mieszkańców gminy Kurzętnik w wieku przedprodukcyjnym na tle gmin powiatu nowomiejskiego przedstawia tabela 11.

Tabela 11

Struktura mieszkańców gminy Kurzętnik w wieku przedprodukcyjnym na tle gmin powiatu nowomiejskiego (stan na 2002 rok)

Wyszczególnienie	Ogółem		Ludność w wieku							
			0-2		3-6		7-14		15-17	
	Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%
gm. Kurzętnik	8675	100	362	4,2	458	5,3	1112	12,8	453	5,2
Powiat	43327	100	1652	3,8	2389	5,5	5727	13,2	2325	5,4
m. Nowe Miasto Lubawskie	10985	100	345	3,1	546	5,1	1325	12,1	570	5,2
Gm. Biskupiec	9683	100	375	3,9	584	6	1319	13,6	514	5,3
gm. Grodziczno	6261	100	268	4,3	347	5,5	875	14	374	6
gm. Nowe Miasto Lubawskie	7723	100	302	3,9	454	5,9	1094	14,2	414	5,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie Kurzętnik w wieku przedprodukcyjnym przeważają osoby w wieku 7-14 lat - 12,8%, przy średniej w powiecie 13,2%. Ludność w wieku 0-2 stanowi w gminie 4,2% mieszkańców, w powiecie 3,8%. Ludność w wieku 3-6 stanowi 5,3% mieszkańców, w powiecie 5,5%. Mieszkańcy w wieku 15-17 stanowią 5,2% ludności, w powiecie 5,4%.

Struktura wykształcenia mieszkańców gminy Kurzętnik kształtuje się na niższym poziomie niż w województwie warmińsko-mazurskim.

W gminie Kurzętnik 2,9% mieszkańców posiada wykształcenie wyższe, w województwie 8,7%; wykształcenie średnie i policealne w gminie Kurzętnik 17,5%, w województwie 30,4%, zasadnicze zawodowe 33,7%, w województwie 22,3%. W gminie 41,6% mieszkańców posiada wykształcenie podstawowe ukończone, w województwie 33%. Osoby z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia szkolnego stanowią 4,2%, w województwie 3,9%.

3. Środowisko przyrodnicze

Gmina obejmuje swoim zasięgiem wschodni kraniec Pojezierza Brodnickiego. Na jej terenie leży największe jezioro tego pojezierza - Wielkie Partęczyny, z rezerwatami przyrody - wyspa "Syberia" i "Żurawie Bagno". Elementami środowiska przyrodniczego o znaczeniu ponadlokalnym są:

- część obszarów chronionego krajobrazu "Obszar doliny Drwęcy" i "Obszar kompleksu leśnego na północ od Brodnickiego Parku Krajobrazowego – obowiązują zasady gospodarowania określone w Rozporządzeniu Nr 37 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z 12 lipca 2002 r. w sprawie wprowadzania zakazów dotyczących obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa warmińsko – mazurskiego (Dz. Urz. Woj. Warmińsko – Mazurskiego Nr 87 z 16 lipca 2002 r. poz. 1272). Jednocześnie straciły moc zakazy i nakazy obowiązujące w Rozporządzeniu Nr 31/98 Wojewody Toruńskiego z dnia 3 listopada 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Toruńskiego Nr 34 poz. 286) zmieniającym rozporządzenie w sprawie wyznaczania obszarów chronionego krajobrazu oraz reorganizacji zarządzania parkami krajobrazowymi, w części zapisów dotyczących obszaru chronionego krajobrazu i w odniesieniu do terenów obecnego województwa warmińsko – mazurskiego.

- pomniki przyrody, które podlegają ochronie zgodnie z odpowiednimi aktami prawnymi, ujęte w Wojewódzkim Rejestrze Tworów Przyrody,
- użytki ekologiczne podlegają ochronie, które zgodnie z Rozporządzeniem Nr 22/96 Wojewody Toruńskiego z dnia 28 czerwca 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody położonych na terenie województwa toruńskiego,
- parki, które podlegają ochronie na mocy Uchwały Nr V/33/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Toruniu z dnia 29 marca 1985 r. w sprawie uznania terenów zadrzewionych na obszarach wsi za parki wiejskie oraz ochrony i zarządzania parkami,
- jezioro Wielkie Partęczyny i rzeka Drwęca wraz z obszarem o szerokości 200 m oraz pas brzegu wokół jeziora Skarlińskiego objęte są strefami ciszy – obowiązują zasady zawarte w Zarządzeniu Porządkowym Nr 1/78 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Toruniu z dnia 6 września 1978 r. w sprawie wprowadzenia stref ciszy na wodach oraz terenach rekreacyjnych i wypoczynkowych województwa toruńskiego.
- Rezerwat przyrody “Wyspa na Jeziorze Wielkie Partęczyny” został uznany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 4 lutego 1958 r. (Monitor Polski Nr 16, poz. 104). Obejmuje wyspę położoną w północno-wschodniej części jeziora Wielkie Partęczyny stanowiącą oddział 109 h nadleśnictwa Brodnica, obręb Mścín. Celem uznania rezerwatu jest ochrona stanowiska storczyka – obuwika pospolitego. Rezerwat zajmuje powierzchnię 0,38 ha.
- Rezerwat przyrody “Żurawie Bagno” został uznany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 4 lutego 1958 r. (Monitor Polski Nr 18, poz. 118). Obejmuje pododdziały leśne 94 g, h oraz 95 c, d nadleśnictwa Brodnica, obręb Mścín. Rezerwat jest objęty ochroną ścisłą. Powierzchnia rezerwatu wynosi 5,56 ha, w tym: powierzchnia leśna 1,16 ha, torfowisko (bagno) 4,40 ha.
- Rezerwat przyrody “Bagno Mostki” został uznany Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i leśnictwa z dnia 12 listopada 1996 r. (Monitor Polski Nr 75, poz. 673). Obejmuje obszar lasu i torfowisk o łącznej powierzchni 135,05 ha nadleśnictwa Brodnica, obręb Mścín (oddziały leśne nr 155, 156, 163, 164, 165, 178). Na terenie gminy Kurzętnik powierzchnia rezerwatu wynosi 35,18 ha. Celem uznania rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych torfowisk wysokich i przejściowych wraz z występującą na nich rzadką i chronioną roślinnością oraz dużą ilością różnorodnych gatunków ptaków.
- Zachodnia część obszaru gminy Kurzętnik znajduje się w granicach Brodnickiego Parku Krajobrazowego utworzonego w 1985 r. Pierwotnie w granicach BPK znalazł się tylko niewielki fragment lasu w gminie Kurzętnik o powierzchni 120 ha, natomiast jezioro Wielkie Partęczyny wraz z przyległym kompleksem leśnym oraz gruntami wsi Tereszewo, Szafarnia i Kąćiki znalazły się w otulinie Parku. Po reorganizacji granic Brodnickiego Parku Krajobrazowego w 1997 roku

powierzchnia Parku na terenie gminy Kurzętnik zwiększyła się do 1490 ha dzięki włączeniu w jego granice jeziora Wielkie Partęczyny i kompleksu leśnego w otoczeniu jeziora i rzeki Skarlanki. Pozostała część otuliny została włączona do sąsiadującego z Parkiem obszaru chronionego krajobrazu. Obecnie w związku ze zmianą systemu prawnego w zakresie ochrony przyrody dotyczącego parków krajobrazowych podstawowym aktem prawnym dla obszaru BPK jest Rozporządzenie Nr 16/98 Wojewody Toruńskiego z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie Brodnickiego Parku Krajobrazowego (Dziennik Urzędowy Województwa Toruńskiego Nr 18, poz. 107). Zawiera podstawowe informacje dotyczące Brodnickiego Parku Krajobrazowego oraz zestaw podstawowych zasad gospodarowania oraz zakazów, nakazów i ograniczeń na terenie Parku¹.

4. Turystyka

W gminie Kurzętnik znajdują się liczne atrakcje turystyczne zarówno naturalne jak i historyczne. Charakterystyki zasobów kulturowych dokonano na podstawie danych Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Toruniu. Wykaz atrakcji historycznych przedstawiono w odniesieniu do poszczególnych jednostek osadniczych w obrębie sołectw w następującym układzie:

Brzozie Lubawskie

- Kościół p.w. św. Jana Chrzciciela - zbudowany w latach 1872 - 1874, neoromański, orientowany, murowany z cegły na kamiennym cokole.
- Kostnica - gotycka, przebudowana w XIX wieku, murowana z cegły, znajduje się na terenie przykościelnym z cmentarzem
- Plebania murowana z cegły otynkowanej z około 1920-9 r. z zabudową gospodarczą:

Kurzętnik

- Kościół p.w. św. Marii Magdaleny - zbudowany na początku XIV wieku, z cegły, gotycki, orientowany, posiada cztery barokowe ołtarze.
- Grodzisko - pierwotne wzgórze kurzętnickie było grodem pruskiego plemienia Sasinów. Tu znajdował się Święty Gaj zwany ciemnikiem.
- Zamek (ruiny na szczycie wzgórza zamkowego) – A/379 z 16.09.1960 r.
- Rynek - szereg kamienic z początku XIX wieku.
- Cmentarz rzymsko-katolicki pw. Św. Magdaleny (czynny) z kostnicą murowaną,
- Dworzec kolejowy (murowany z cegły) przy linii kolejowej Iława – Brodnica, otwartej w 1902 r. (od 26.07.1999 r. zawieszona w przewozach pasażerskich),
- Cmentarz parafialny przykościelny (czynny) z drugiej połowy XIX w.; najstarsze zachowane nagrobki z 1906, 1908, 1910-12 r.,

Mikołajki

---

¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kurzętnik

- Kościół barokowy, wybudowany w 1780 r. -materiał pochodził z rozbiórki zamku w Bratianie.
- Cmentarz rzymsko-katolicki z połowy XIX w. (czynny); najstarsze zachowane nagrobki z 1882, 1884, 1889, 1909 i 1910 r.,
- Dawna szkoła podstawowa (obecnie budynek mieszkalny) murowana z cegły, z około 1901-25 r. z budynkiem gospodarczym,
- Dawna szkoła podstawowa (obecnie budynek mieszkalny) murowana z cegły, z około 1891-1900 r.,
- Dawna karczma (budynek nr 34), obecnie budynek mieszkalny (murowany z cegły) z około 1920-39 r. z kuźnią murowaną z pocz. XX w.,

Kąciki

- Leśniczówka Kaługa (szachulec),
- Stacja kolejowa (przystanek) Kaługa na linii kolejowej Brodnica – Iława otwartej w 1902 r. (zawieszenie przewozów pasażerskich w czerwcu 1999 r.).

Krzemieniewo

- Budynek szkoły podstawowej – obecnie mieszkalny

Kurzętnik folwark

Zespół dworski, w skład którego wchodzi:

- dwór (murowany z cegły otynkowanej) z około 1891-1900 r.,
- park krajobrazowy o powierzchni 2,2 ha z XIX w.,
- 2 czworaki (obiekt nr 32) murowane z cegły otynkowanej z około 1891-1900 r.,
- spichlerz (murowany z cegły otynkowanej) z około końca XIX w.

Małe Bałówki

- Obiekt techniki – kuźnia murowana z końca XIX w.,

Otręba

- Cmentarz ewangelicki (nieczynny),
- Szkoła podstawowa (budynek nr 24) murowana z cegły, z około 1897 r.,

Szafarnia

- Szkoła podstawowa (budynek nr 10) murowana z cegły, z około 1910 r.,
- Dawna szkoła podstawowa (budynek nr 51) murowana z cegły, z około 1900 r. z budynkiem gospodarczym (szachulec) z około 1900 r.,

Tereszewo

- Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki drugiej połowy XIX w. (czynny) z kapliczką
- Leśniczówki (Nadleśnictwo Mścín):
  - Ostrówki,

- Wawrowice,

- Kościół parafialny rzymsko-katolicki pw. Św. Antoniego z Padwy,

Tomaszewo

- Dawna szkoła podstawowa (obecnie budynek mieszkalny) murowana z cegły, z około 1900 r. z zabudową gospodarczą,

Wawrowice

- Młyn wodny (Biedaszek) drewniano-murowany z końca XIX w.,

Obszar gminy jest w nieznacznym stopniu zagospodarowany pod względem turystycznym. Jedyną większą inwestycję stanowi zespół domków wypoczynkowych OSiR-u położony po wschodniej stronie jeziora Wielkie Partęczyny.

Ponadto na terenie gminy działa kilka ośrodków jazdy konnej w Kurzętniku, Nielbarku, Szafarni oraz Kącikach².

Przez teren gminy przebiegają dwa szlaki wodne: na rzece Drwęcy i na jeziorze Wielkie Partęczyny.

5. Infrastruktura techniczna

5.1 Komunikacja i drogownictwo

Przez gminę przebiega droga krajowa nr 15: Inowrocław - Toruń - Ostróda - Olsztyn stanowiąca jeden z głównych szlaków wschód - zachód.

Sieć drogową gminy Kurzętnik, o ogólnej długości około 193 km, tworzą³:

- droga krajowa Nr 15 relacji Inowrocław – Gniewkowo – Toruń – Brodnica – Nowe Miasto Lubawskie – Ostróda o długości na terenie gminy wynoszącej 9,80 km, co stanowi 5,08% łącznej długości dróg w gminie,
- droga wojewódzka Nr 538 relacji Łasin – Nowe Miasto Lubawskie – Uzdowo Rozdroże o długości na terenie gminy wynoszącej 7,90 km, co stanowi 4,10% łącznej długości dróg w gminie,
- drogi powiatowe o łącznej długości na terenie gminy wynoszącej 45,24 km, co stanowi 23,48% długości wszystkich dróg w gminie,
- drogi gminne o łącznej długości na terenie gminy wynoszącej 95,73 km, co stanowi 49,02% długości wszystkich dróg w gminie,
- drogi zakładowe o łącznej długości na terenie gminy wynoszącej 35,30 km, co stanowi 18,32%

---

² Tamże.

³ Tamże.

długości wszystkich dróg w gminie.

Na ogólną długość dróg wynoszącą 192,68 km w gminie Kurzętnik składa się:

- 93,14 km dróg o nawierzchni bitumicznej, co stanowi 44,47%,
- 2,92 km dróg o nawierzchni brukowej, co stanowi 1,52%,
- 38,70 km dróg o nawierzchni żuźlowej, co stanowi 6,02%,
- 92,49 km dróg o nawierzchni gruntowej, co stanowi 48,00%.

Procentowy udział dróg o nawierzchni twardej ulepszonej wynosi:

- droga krajowa – 11,44%,
- droga wojewódzka – 9,22%,
- drogi powiatowe – 52,80%,
- drogi gminne – 26,54%.

5.2 Wodociągi i kanalizacja

Zaopatrzenie obszaru gminy w bieżącą wodę jest jednym z podstawowych czynników warunkujących rozwój budownictwa mieszkaniowego, rozwój działalności gospodarczej oraz wpływającym na jakość produkcji rolnej.

Według danych ze Spisu Powszechnego w gminie Kurzętnik 94,2% mieszkań jest wyposażonych w wodociąg, w tym mieszkania wyposażone w wodociąg z sieci stanowią 81,5% ogółu mieszkań, natomiast w lokalny wodociąg jest wyposażonych 12,7% ogółu mieszkań.

Na terenie gminy do kanalizacji jest podłączonych 76,4% mieszkań, w tym mieszkania wyposażone w kanalizację z odprowadzeniem do sieci stanowią 27,8% ogółu mieszkań, 48,7% ogółu mieszkań stanowią mieszkania wyposażone w kanalizację z odprowadzeniem do urządzenia lokalnego.

Procentowy poziom wyposażenia mieszkań w wodociąg i kanalizację w sołectwach gminy Kurzętnik przedstawia tabela 12.

Tabela 12

Poziom wyposażenia mieszkań w wodociąg i kanalizację w sołectwach gminy Kurzętnik
(% gospodarstw)

	Sołectwa	% gospodarstw	
		Wodociąg	Kanalizacja
1.	Bratuszewo	100	0
2.	Brzozie Lubawskie	100	0
3.	Kamionka	100	0
4.	Kąćki	100	0
5.	Krzemieniewo	98	0
6.	Kurzętnik I	100	98
7.	Kurzętnik II	100	99
8.	Lipowiec	100	0
9.	Małe Bałówki	100	0
10.	Marzęcice	100	0
11.	Mikołajki	97	0
12.	Nielbark	100	0
13.	Otręba	100	0
14.	Sugajenko	100	0
15.	Szafarnia	100	0
16.	Tereszewo	100	0
17.	Tomaszewo	100	0
18.	Wawrowice	100	0
19.	Wielkie Bałówki	100	0

Źródło: Urząd Gminy Kurzętnik

W gminie Kurzętnik według powyższego źródła 99,7 % mieszkań wyposażonych jest w wodociąg, z sieci natomiast korzysta 81,5%.

5.3 Oczyszczalnie ścieków

Na terenie gminy Kurzętnik znajduje się gminna oczyszczalnia ścieków zlokalizowana we wsi Kurzętnik (tabela 13). Wydajność oczyszczalni wynosi 444 m³/d. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna.

Do oczyszczalni podłączona jest sieć kanalizacyjna ze wsi Kurzętnik wraz z osiedlami mieszkaniowymi Wspólnot Mieszkaniowych.

Tabela 13

Oczyszczalnie ścieków w gminie Kurzętnik

Miasto / gmina	Oczyszczalnia	Przepustowość (m ³ /d)		Uwagi (odbiornik)
		Średnia	Maksymalna	
Gm. Kurzętnik	Kurzętnik – oczyszczalnia gminna	370,0	444,0	Drwęca

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

5.4 Gospodarka odpadami

Odpady z terenu gminy Kurzętnik gromadzone są na regionalnym składowisku odpadów we wsi Lipowiec. Składowisko to obsługuje poza tym gminy: Nowe Miasto Lubawskie, Grodziczno i miasto Nowe Miasto Lubawskie⁴.

Funkcjonujące od 1975 r. wysypisko znajduje się w niewielkiej bocznej dolince rozcinającej północną krawędź doliny Drwęcy. Dotychczas w obrębie wysypiska zostało zgromadzonych ponad 250 tys. m³ odpadów na powierzchni około 2,6 ha.

5.5 Telekomunikacja i poczta

Na terenie gminy Kurzętnik znajdują się 2 placówki pocztowe: w Kurzętniku i Marzęcicach ze służbą doręczeń oraz Urząd Nadawczy w Tereszewie. Na terenie gminy nie występują problemy z dostępem do telefonów stacjonarnych. Stopień stelefonizowania w sołectwach gminy Kurzętnik przedstawia tabela 14. Cały obszar gminy jest w zasięgu sieci komórkowych.

Tabela 14

Stopień stelefonizowania w sołectwach gminy Kurzętnik (% gospodarstw)

	Sołectwa	% gospodarstw
1.	Bratuszewo	95
2.	Brzozie Lubawskie	90
3.	Kamionka	96
4.	Kąćki	92
5.	Krzemieniewo	94
6.	Kurzętnik I	96
7.	Kurzętnik II	88
8.	Lipowiec	96
9.	Małe Bałówki	94
10.	Marzęcice	98
11.	Mikołajki	94
12.	Nielbark	88
13.	Otręba	86
14.	Sugajenko	92
15.	Szafarnia	94
16.	Tereszewo	96
17.	Tomaszewo	93
18.	Wawrowice	91
19.	Wielkie Bałówki	89

Źródło: Urząd Gminy Kurzętnik

Dostawcy usług telekomunikacyjnych:

Telekomunikacja Polska S.A.

Dostawcy Internetu:

⁴ Tamże

5.6 Gaz i ogrzewanie

Na obszarze gminy Kurzętnik brak jest rozdzielczej sieci gazowej (tabela 15). Mieszkańcy gminy w 90,5% korzystają z gazu butlowego.

Na obszarze gminy do zbiorowego centralnego ogrzewania podłączonych jest 9,5% mieszkań, do indywidualnego 52,4% (tabela 15).

Tabela 15

Zaopatrzenie mieszkań w gminie Kurzętnik w gaz i centralne ogrzewanie

Wyszczególnienie	Ogółem	Gaz				Centralne ogrzewanie			
						Zbiorowe		Indywidualne	
		<i>W tys.</i>	<i>%</i>	<i>W tys.</i>	<i>%</i>	<i>W tys.</i>	<i>%</i>	<i>W tys.</i>	<i>%</i>
Kurzętnik	-	0,0	1,9	90,5	0,2	9,5	1,1	52,4	

Źródło: Spis powszechny 2002, WUS Olsztyn

5.7 Własność nieruchomości

Na terenie gminy Kurzętnik nieruchomości są w posiadaniu:

- 608 osób fizycznych będących właścicielami nieruchomości zurbanizowanych;
- 328 osób fizycznych będących właścicielami lasów;
- 871 osób fizycznych będących właścicielami działek rolnych;
- 1102 osób będących właścicielami gospodarstw rolnych;
- 10 osób prawnych posiadających gospodarstwa rolne;
- 3 osoby prawne posiadające lasy;
- 56 osób prawnych będących właścicielami nieruchomości zurbanizowanych.

5.8 Infrastruktura techniczna gminy na tle otoczenia

Na obszarze gminy Kurzętnik sytuacja pod względem ilości mieszkań podłączonych do wodociągu jest nieznacznie lepsza niż w powiecie nowomiejskim. Według danych spisu powszechnego na terenie powiatu nowomiejskiego znajduje się 2,1 tys. mieszkań. Większość z nich podłączona jest do sieci wodociągowej (94,2%). Jest to wskaźnik wyższy od średniej terenów wiejskich

województwa warmińsko-mazurskiego (70,5%). W powiecie najgorsza sytuacja występuje w gminie Grodziczno, w której połowa gospodarstw domowych korzysta z sieci wodociągowej.

Obszar gminy Kurzętnik oraz powiatu nowomiejskiego jest w niewystarczającym stopniu skanalizowany. Na terenie gminy Kurzętnik 76,4% mieszkań podłączonych jest do kanalizacji. Sytuacja ta jest nieznacznie słabsza niż w powiecie, gdzie wskaźnik ten wynosi 79,8% oraz w województwie 89,7%. Na terenie gminy Kurzętnik 27,8% mieszkań podłączonych jest do kanalizacji z odprowadzeniem do sieci, przy średniej w powiecie 25,2% w województwie 67,2% (Tabela 16).

Tabela 16

Liczba mieszkań podłączona do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w gminie Kurzętnik na tle otoczenia

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym mieszkania wyposażone w:							
		Wodociąg				Kanalizacja			
		Razem		W tym z sieci		Razem		W tym z odprowadzeniem do sieci	
		<i>W tys.</i>	%	<i>W tys.</i>	%	<i>W tys.</i>	%	<i>W tys.</i>	%
gm. Kurzętnik	2,1	2	94,2	1,7	81,5	1,6	76,4	0,6	27,8
Powiat nowomiejski	11,9	11,1	93,3	8,7	73,1	9,5	79,8	3	25,2
Województwo	427,1	412,5	96,6	379,3	88,8	382,9	89,7	287	67,2

Źródło: Spis powszechny 2002, WUS Olsztyn

Poziom wyposażenia mieszkań z terenu gminy Kurzętnik w ten rodzaj infrastruktury technicznej ma wpływ na jakość życia mieszkańców miasta, jak również może w pewnym stopniu utrudniać powstawanie przedsiębiorstw (szczególnie odczuwalny może być brak sieci kanalizacyjnej).

Na obszarze gminy Kurzętnik oraz całego powiatu nowomiejskiego brak jest rozdzielczej sieci gazowej (tabela 17). Mieszkańcy gminy w 90,5% korzystają z gazu butlowego, przy średniej w powiecie 90,8%.

Tabela 17

Zaopatrzenie mieszkań w gminie Kurzętnik w gaz i centralne ogrzewanie na tle otoczenia

Wyszczególnienie	Ogółem	Gaz				Centralne ogrzewanie			
						Zbiorowe		Indywidualne	
		<i>W tys.</i>	%	<i>W tys.</i>	%	<i>W tys.</i>	%	<i>W tys.</i>	%
Kurzętnik	-	0,0	1,9	90,5	0,2	9,5	1,1	52,4	
Powiat nowomiejski	11,9	-	0,0	10,8	90,8	1,5	12,6	5,9	49,6
Nowe Miasto Lubawskie	3,5	-	0,0	3,2	91,4	0,9	25,7	1,7	48,6
Biskupiec	-	0,0	2,4	92,3	0,3	11,5	1,2	46,2	
Grodziczno	-	0,0	1,4	87,5	0	0,0	0,9	56,3	
gm. Nowe Miasto Lubawskie	-	0,0	1,8	85,7	0,1	4,8	1,1	52,4	

Źródło: Spis powszechny 2002, WUS Olsztyn

Na obszarze gminy Kurzętnik sytuacja pod względem podłączenia do centralnego ogrzewania zbiorowego jest nieznacznie słabsza niż w powiecie gdzie wynosi 12,6%. Do indywidualnego ogrzewania podłączone jest 52,4% mieszkań, przy średniej w powiecie 49,6% (tabela 17).

5.9 Identyfikacja problemów

Problemy należy podzielić na poniższe grupy. Są to:

a) infrastruktura techniczna

- Zły stan szlaków komunikacyjnych,
- Braki w infrastrukturze technicznej (kanalizacja).
- Brak sieci gazowej.
- Słabo rozwinięty system gospodarki odpadami.

b) Sfera turystyki

- Niedorozwój infrastruktury turystycznej.
- Słaba informacja turystyczna.
- Brak „tradycji” turystycznej na wsi.
- Słabe wykorzystanie dziedzictwa kulturowego.

6. Gospodarka

6.1 Główni pracodawcy

W gminie Kurzętnik według danych z rocznika statystycznego za rok 2003 zarejestrowanych było 478 podmiotów gospodarki narodowej Najprężniej działają:

- Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska Kurzętnik z/s Marzęcice,
- Przedsiębiorstwo Przemysłu Betonów „PREFABET” Kurzętnik,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjne "Expom",
- Lavapol Spółka z o.o.,
- Marwit - Kurzętnik,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowe "Alsytet",

– Firma Handlowo-Produkcyjna "Centrala Nasienna" Kurzętnik,

6.2 Struktura przedsiębiorstw w gminie

Na obszarze gminy Kurzętnik w 2002 roku zarejestrowanych było 478 podmiotów gospodarki narodowej. Sektor prywatny stanowi 96,8%, w tym 84% stanowią osoby fizyczne. Na terenie gminy spółdzielnie stanowią 0,5% ogółu podmiotów gospodarki narodowej. Przedsiębiorstwa państwowe w gminie stanowią zaledwie 0,2% ogółu podmiotów.

W sposób syntetyczny strukturę form prawnych wszystkich podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON ukazuje tabela 18.

Tabela 18

Podmioty gospodarki narodowej według sektorów i wybranych form prawno-organizacyjnych w 2002 roku

Gminy	Ogółem	Sektor				w tym									
		Publiczny		Prywatny		Przedsiębiorstwa państwowe	Spółki				Spółdzielnie		Osoby Fizyczne		
		w licz.	%	w licz.	%		Prawa handlowe		Pozostałe						
						w licz.	%	w licz.	%	w licz.	%	w licz.	%		
Kurzętnik	478	15	3,2	463	96,8	1	0,2	19	4	11	2,3	2	0,5	403	84

Źródło: Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

6.3 Struktura pracujących w gospodarce narodowej według wybranych sekcji EKD

W gminie Kurzętnik według danych z Rocznika Statystycznego w 2002 roku 0,6% pracujących w gospodarce narodowej według wybranych sekcji EKD (według faktycznego, stałego miejsca pracy bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych) stanowiły osoby zatrudnione w rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie. Najwięcej pracujących w gminie Kurzętnik stanowiły osoby zatrudnione w przemyśle tj. 41,9%. W budownictwie zatrudnionych jest 1,5% pracujących, w handlu i transporcie 24,3% w edukacji zaś 16% pracujących.

Tabela 19 przedstawia zestawienie pracujących w gospodarce narodowej według wybranych sekcji EKD w gminie Kurzętnik.

Tabela 19

Pracujący w gospodarce narodowej według wybranych sekcji EKD w 2002 r

Wyszczególnienie	Ogółem		W tym											
			Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		Przemysł		Budownictwo		Handel i naprawy		Transport, łącznie		Edukacja	
	Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%
Kurzężnik	856	100	5	0,6	359	41,9	13	1,5	208	24,3	16	1,8	137	16

¹ Bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

6.4 Gospodarka gminy na tle otoczenia

Na terenie gminy Kurzężnik procentowy udział sektora prywatnego jest wyższy niż średnia w powiecie (tabela 20). W gminie sektor prywatny stanowi 96,8%, w powiecie 94,5%. Osoby fizyczne na terenie gminy stanowią 84% podmiotów gospodarki narodowej a na terenie powiatu, przy średniej w powiecie 83%. Na terenie gminy Kurzężnik spółdzielnie stanowią 0,5% ogółu podmiotów gospodarki narodowej, przy średniej w powiecie 0,7%. Przedsiębiorstwa państwowe w gminie stanowią zaledwie 0,2% ogółu podmiotów, przy średniej w powiecie 0,08%.

Tabela 20

Podmioty gospodarki narodowej w gminie Kurzężnik według sektorów i wybranych form prawno-organizacyjnych na tle otoczenia w 2002 r

Gminy	Ogółem	Sektor				w tym									
		Publiczny		Prywatny		Przedsiębiorstwa państwowe	Spółki				Spółdzielnie		Osoby fizyczne		
		W licz.	%	W licz.	%		Prawa handlowego		Pozostałe		W licz.	%	W licz.	%	
						W licz.	%	W licz.	%						
Kurzężnik	478	15	3,2	463	96,8	1	0,2	19	4	11	2,3	2	0,5	403	84
powiat	2422	132	5,5	2290	94,5	2	0,08	55	2,3	71	2,9	17	0,7	2010	83
NML	897	62	6,9	835	93,1	-	-	14	1,2	37	4,1	7	0,8	751	83,7
Biskupiec	474	21	4,5	453	92	-	-	10	2,1	7	1,5	5	1	405	85,5
Grodziczno	203	14	6,9	189	93,1	-	-	5	2,5	8	4	2	1	156	77
gm. NML	370	20	5,4	350	94,6	1	0,2	7	2	8	2,2	1	0,2	295	78

Źródło: Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 21 przedstawia porównanie pracujących w gospodarce narodowej według wybranych sekcji EKD w gminie Kurzętnik na tle powiatu.

Tabela 21

Pracujący w gospodarce narodowej według wybranych sekcji EKD na tle otoczenia w 2002 r

Wyszczególnienie	Ogółem		W tym											
			Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		Przemysł		Budownictwo		Handel i naprawy		Transport, łącznie		Edukacja	
	Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%
Kurzętnik	856	100	5	0,6	359	41,9	13	1,5	208	24,3	16	1,8	137	16
Powiat nowomiejski	5542	100	178	3,2	2567	46,3	88	1,6	527	9,5	228	4,1	830	15
Nowe Miasto Lubawskie	2583	100	1	0,03	1194	46,2	55	2,1	219	8,5	148	5,7	269	10,4
Biskupiec	1074	100	79	7,3	631	58,7	20	1,8	35	3,25	13	1,2	167	15,5
Grodziczno	324	100	11	3,4	41	12,6	-	-	16	4,9	16	4,9	142	43,8
gm. Nowe Miasto Lubawskie	705	100	82	11,6	342	48,5	-	-	49	6,9	35	5	115	16,3

¹ Bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Struktura pracujących w gminie Kurzętnik w gospodarce narodowej według wybranych sekcji EKD jest podobna do danych powiatu nowomiejskiego. W gminie Kurzętnik osoby zatrudnione w przemyśle stanowią 41,9%, przy średniej w powiecie 46,3% stanowiły najbardziej dominującą grupę. W budownictwie zatrudnionych jest 1,5%, średnia w powiecie 1,6% pracujących. W handlu i naprawach zatrudnionych jest 24,3%, przy średniej powiatowej 9,5%, w edukacji zaś 16% pracujących, przy średniej w powiecie 15%.

6.5 Identyfikacja problemów

Wśród wielu problemów rozwojowych, które występują na terenie gminy, a które przyczyniają się do istniejącego stanu przedsiębiorczości i jego rozwoju należy zaliczyć:

- Małe zainteresowanie kapitału obcego (strategicznych inwestorów) firmami z terenu powiatu.
- Zły stan szlaków komunikacyjnych (drogi nr 15).
- Ograniczenie lokalnego popytu (ubożenie społeczeństwa).
- Braki w infrastrukturze technicznej (kanalizacja i gazyfikacja).

7. Sfera społeczna

7.1 Poziom bezrobocie

Z danych uzyskanych z GUS i PUP na koniec 2003 r. w gminie Kurzętnik stopa bezrobocia wynosiła 20,5%, liczba bezrobotnych zarejestrowanych wynosiła 955 osoby, z tego 60% stanowiły kobiety. Prawo do zasiłku przysługiwało 20,5% ogółu bezrobotnych.

Tabela 22

Poziom bezrobocie w gminie Kurzętnik (stan na koniec 2003 r.)

Wyszczególnienie	Bezrobotni zarejestrowani na koniec okresu		W tym z prawem do zasiłku		Stopa Bezrobocia
	<i>Ogółem</i>	<i>Kobiety</i>	<i>Ogółem</i>	<i>Kobiety</i>	%
Gmina Kurzętnik	955	573	196	77	20,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS i PUP

Na dzień 31.03.2004 liczba bezrobotnych wynosiła 1027 osób z czego kobiety stanowiły 581.

7.2 Oświata w gminie

Na terenie gminy działa pięć szkół podstawowych w: Kurzętniku, Brzozie Lubawskim; Tereszewie, Wielkie Bałówkach, Marzęcicach (tabela 23).

Tabela 23

Ilość uczniów w szkołach podstawowych

Lp.	Miejscowość	Liczba uczniów
1	Kurzętnik	322
2	Brzozie Lubawskie	123
3	Tereszewo	80
4	Wielkie Bałówki	62
5	Marzęcice	182

Gimnazja znajdują się w Kurzętniku i Marzęcicach. Uczy się w nich łącznie 435 osób.

7.3 Określenie grup społecznych wymagający wsparcia

Grupami społecznymi wymagającymi wsparcia są osoby długotrwale bezrobotne, niepełnosprawne oraz młodzież do 24 roku życia pozostająca bez pracy.

7.4 Sfera społeczna na tle otoczenia

Gmina Kurzętnik w 2003 roku zajmowała 4 miejsce wśród gmin powiatu nowomiejskiego pod względem liczby bezrobotnych (tabela 24). Najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych jest w gminie Biskupiec (1146 osób). Największa stopa bezrobocia jest w gminie miejskiej Nowe Miasto Lubawskie. Najmniejszą stopę bezrobocia posiada gmina Grodziczno.

Tabela 24

Poziom bezrobocie w gminie Kurzętnik na tle otoczenia (stan na koniec maja 2003 r.)

Wyszczególnienie	Bezrobotni zarejestrowani na koniec okresu		W tym z prawem do zasiłku		Stopa Bezrobocia
	<i>Ogółem</i>	<i>Kobiety</i>	<i>Ogółem</i>	<i>Kobiety</i>	%

Gm. Kurzętnik	955	573	196	77	20,5
Nowe Miasto Lubawskie	1111	644	263	131	23,7
Gm. Nowe Miasto Lubawskie	893	527	192	58	21,5
Gm. Biskupiec	1146	596	260	81	22,7
Gm. Grodziczno	559	318	107	23	19,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS i PUP

7.5 Identyfikacja problemów

- wysoki poziom bezrobocia wśród młodzieży;
- występowanie zjawiska długotrwałego bezrobocia;
- stan techniczny szkół nie w pełni spełnia standardy.

III. LISTA ZADAŃ SŁUŻĄCYCH NA POPRAWIE WARUNKÓW ZAMIESZKANIA W GMINIE NA LATA 2004-2013

Lista zadań inwestycyjnych do celu 1 BUDOWA I MODERNIZACJA URZĄDZEŃ DO ODPROWADZANIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	nakłady do p	
		2004-2006	2007-2013		Ogółem	
1	Wykonanie kompleksowej koncepcji związanej z wykonaniem kanalizacji całej Gminy	X		Kompleksowe rozwiązanie w zakresie odprowadzania ścieków w gminie	20 000	
2	Opracowanie dokumentacji projektowej na wykonanie kanalizacji w m. Marzęcice	X		Kompletna dokumentacja inwestycyjna	75 000	
3	Budowa sieci kanalizacyjnej dla wsi Marzęcice	X		Wykonanie kanalizacji zmniejszenie zanieczyszczenia wód i gleb	2 500 000	
4	Wykonanie i montaż prasy do odwodniania osadu	X		Zmniejszenie ilości osadów aktywnych w komorach	200 000	
5	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Nielbark		X	Kompletna dokumentacja inwestycyjna. Wykonanie kanalizacji zmniejszenie zanieczyszczenia wód i gleb.	2 200 000	
6	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Brzozie Lub.		X	Kompletna dokumentacja inwestycyjna. Wykonanie kanalizacji zmniejszenie zanieczyszczenia wód i gleb.	2 500 000	
7	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Lipowiec		X	Kompletna dokumentacja inwestycyjna. Wykonanie kanalizacji zmniejszenie zanieczyszczenia wód i gleb	1 600 000	
8	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w Ośrodku Wypoczynkowym „Partęczyny”		X	Kompletna dokumentacja inwestycyjna. Wykonanie kanalizacji zmniejszenie zanieczyszczenia wód i gleb	2 500 000	
9	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Tereszewo		X	Kompletna dokumentacja inwestycyjna. Wykonanie kanalizacji zmniejszenie zanieczyszczenia wód i gleb	2 000 000	
10	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Krzemieniewo		X	Kompletna dokumentacja inwestycyjna. Wykonanie kanalizacji zmniejszenie zanieczyszczenia wód i gleb	2 800 000	
11	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Sugajenko i Bratuszowo		X	Kompletna dokumentacja inwestycyjna. Wykonanie kanalizacji zmniejszenie zanieczyszczenia wód i gleb	2 400 000	
12	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Wawrowice	X		Kompletna dokumentacja inwestycyjna. Wykonanie kanalizacji zmniejszenie zanieczyszczenia wód i gleb	2 000 000	

13	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Mikołajki			X	Kompletna dokumentacja inwestycyjna. Wykonanie kanalizacji zmniejszenie zanieczyszczenia wód i gleb	1 500 000	
						22 295 000	5

Lista zadań inwestycyjnych do celu 2

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	nakłady do ponie	
		2004-2006	2007-2013		Ogółem	Gmina
1	Budowa przepompowni wody we wsi Bratuszewo	X		podwyższenie ciśnienia wody	50 000	50 000
2	Rozbudowa sieci wodociągowej we wsi Mikołajki	X		2,5 km	68 000	68 000
3	Modernizacja ujęcia wody w Marzęcicach	X		wymiana pomp i oprzyrządowania	60 000	60 000
4	Rozbudowa sieci wodociągowej we wsi Krzemieniewo	X		2,2 km	60 000	60 000
razem					238 000	238 000

Lista zadań inwestycyjnych do celu 3 BUDOWA I MODERNIZACJA DRÓG GMINNYCH

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	nakłady do ponie	
		2004-2006	2007-2013		Ogółem	Gmina
1	Modernizacja drogi na osiedlu 700-lecia Kurzętnik	X		Poprawa stanu technicznego drogi	4 080 000	1 020 000
2	Modernizacja drogi Kurzętnik - Krzemieniewo	X		Poprawa stanu technicznego drogi	3 208 000	802 000
3	Przebudowa drogi gminnej relacji Tereszewo - Lipowiec	X		Poprawa stanu technicznego drogi	4167056,49	1041764,13
4	Modernizacja drogi Mikołajki - Wawrowice		X	Poprawa stanu technicznego drogi	1 850 000	462 500
5	Modernizacja drogi Kurzętnik - Dębno	X		Poprawa stanu technicznego drogi	420 000	105 000
6	Modernizacja chodnika i ulicy Dworcowej - Kurzętnik	X		Poprawa stanu technicznego drogi	750 000	187 500

7	Modernizacja ulicy Piaskowej i Nad Drwęcą	X		Poprawa stanu technicznego drogi	1 200 000	300 000
8	Budowa skrzyżowania z droga krajową nr 15 Kurzętnik Górny	X		Upłynnienie ruchu drogowego	794 000	198 500
9	Budowa drogi gminnej Kurzętnik Górny - Dębno		X	Poprawa stanu technicznego drogi	1 120 000	280 000
10	Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Szafarnia		X	Poprawa stanu technicznego drogi	1 000 000	250000
11	Modernizacja drogi Brzozie Lubawskie - Brzozie		X	Poprawa stanu technicznego drogi	4 000 000	1 000 000
12	Modernizacja drogi Wielkie Bałówki - Mikołajki	X		Poprawa stanu technicznego drogi	6 000 000	1 500 000
13	Modernizacja skrzyżowania dróg w Marzęcinach		X	Upłynnienie ruchu drogowego	50 000	12 500
14	Modernizacja drogi Sugajenko - Brzozie	X		Poprawa stanu technicznego drogi	50 000	12 500
15	Remont mostu drogowego na rzece Drwęcy		X	Poprawa stanu technicznego drogi	300 000	75 000
razem					28 989 056,49	7 247 264,13

**Lista zadań inwestycyjnych do celu 4
WPROWADZENIE KOMPLEKSOWEGO SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI**

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	Ogółem
		2004-2006	2007-2013		
1	Opracowanie dokumentacji składowiska odpadów komunalnych w Lipowcu	X		Kompletna dokumentacja wraz z pozwoleniem na budowę	80 000
2	Przebudowa i modernizacja istniejącego składowiska odpadów komunalnych w Lipowcu	X		Zmniejszenie zanieczyszczenia wód	3 180 000
3	Opracowanie dokumentacji grzebowisko dla zwierząt	X		Kompletna dokumentacja wraz z pozwoleniem na budowę	10 000
razem					3 270 000

**Lista zadań inwestycyjnych do celu 5
POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ORAZ WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGETYCZNYCH**

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	nakłady do poniesienia		
		2004-2006	2007-2013		Ogółem	Gmina	Środki zew.
1	Modernizacja kotłowni węglowej wraz z filtrami bloki ul. Sienkiewicza w Kurzętniku		X	Kompletna dokumentacja wraz z pozwoleniem na budowę	100 000	25000	75 000
2	Opracowanie projektów budowy elektrowni wiatrowych	X		Kompletna dokumentacja wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	20 000	5 000	15 000
					120 000	30 000	90 000

**Lista zadań inwestycyjnych do celu 7
BUDOWA I MODERNIZACJA GMINNEJ BAZY KULTURALNEJ**

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	nakłady do poniesienia		
		2004-2006	2007-2013		Ogółem	Gmina	Środki zewnętrzne
1	Remont świetlicy wiejskiej w Sugajenku	X		Poprawa standardu świetlicy. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do kultury i wypoczynku	18 000	18 000	0
2	Przebudowa budynku szkoły w Nielbarku na świetlicę	X		Poprawa standardu świetlicy. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do kultury i wypoczynku	100 000	100 000	0
3	Rozbudowa Gminnego Centrum Kultury w Kurzętniku		X	Poprawa standardu świetlicy. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do kultury i wypoczynku	500 000	125 000	375 000
4	Remont świetlicy w Brzozie Lub.	X		Poprawa standardu świetlicy. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do kultury i wypoczynku	80 000	80 000	0
razem					698 000	323 000	375 000

Lista zadań inwestycyjnych do celu 8
BUDOWA I MODERNIZACJA GMINNEJ BAZY TURYSTYCZNEJ

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	nakłady do ponie	
		2004-2006	2007-2013		Ogółem	Gmina
1	Budowa kąpieliska w Wawrowicach	X		Zwiększenie zainteresowania turystyką w gminie. Wzrost atrakcyjności gminy.	100 000	25 000
2	Przebudowa ośrodka wypoczynkowego w Parteczyn		X	Wzrost atrakcyjności turystycznej gminy.	500 000	125 000
4	Budowa wyciągu narciarskiego	X		Opracowanie kompletu dokumentacji, przygotowanie terenu pod budowę	20 000	5000
					620 000	155 000

Lista zadań inwestycyjnych do celu 9
POPRAWA STANU LOKALNEJ INFRASTRUKTURY EDUKACYJNEJ I SPORTOWEJ

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	nakłady do poniesienia	
		2004-2006	2007-2013		Ogółem	Gmina
1	Budowa szkoły podstawowej z salą gimnastyczną w Tereszewie	X		Budowa szkoły. Poprawa warunków nauki uczniów.		
2	Rozbudowa i remont szkoły podstawowej w Marzęcicach	X		Budowa szkoły. Poprawa warunków nauki uczniów	800 000	200 000
3	Budowa hali sportowej		X	Wybudowanie hali sportowej. Poprawa warunków dostępu mieszkańców do infrastruktury sportowej	2 000 000	500 000
4	Budowa krytej pływalni		X	Poprawa warunków dostępu mieszkańców do infrastruktury sportowej. Budowa krytej pływalni.	4 000 000	1 000 000
5	Budowa boiska w Krzemieniewie	X		Poprawa warunków dostępu mieszkańców do infrastruktury sportowej. Budowa boiska.	100 000	25000
6	Rozbudowa ośrodka zdrowia w Kurzętniku	X		Poprawa warunków leczenia	1 000 000	250 000
					11 900 000	2 975 000

IV . REALIZACJA PRIORYTETÓW I ZADAŃ

Rozwój gospodarczy jest najlepszym sposobem eliminacji większości problemów społecznych (takich jak bezrobocie, ubóstwo, przestępczość itp.) przed jakimi staje władza lokalna. Rozwój gospodarczy na szczeblu lokalnym oznacza przyrost możliwości, które pozwalają lokalnej władzy i mieszkańcom lepiej zaspokajać większą liczbę potrzeb na wyższym poziomie. Podkreślenia przy tym wymaga fakt, że jedynie w warunkach rozwoju gospodarczego udaje się osiągnąć tak pożądane zjawisko jak uczestnictwo prywatnego kapitału w przedsięwzięciach istotnych dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

Opis realizacji zadań w planie rozwoju lokalnego podzielono na dwa priorytety. Dotyczą one zagospodarowania w infrastrukturę techniczną obszaru gminy oraz zagospodarowania w infrastrukturę społeczną. Oba priorytety są zgodne z działaniami zawartymi w Zintegrowanym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego. Ułatwia to i zarazem pozwala na przedstawienie koncepcji finansowania przyjętych zadań inwestycyjnych. Czas realizacji podzielona na dwa etapy: lata 2004-2006 oraz lata 2007-2013. Jest to zgodne z przyjętymi w Unii Europejskiej okresami

budżetowania.

Struktura każdego z opisanych działań zawiera osiem elementów: Nazwę działania. Cel działania – przedstawia co ma być rezultatem danego działania. Uzasadnienie działania. Zgodność działań z dokumentami strategii wojewódzkiej, gminnej oraz zgodności ZPORR oraz SPO RZL. W tym punkcie zawarto również odniesienia do diagnozy stanu gminy. Uczestnicy działania – za uczestników działania przyjęto organizacje oraz instytucje, które będą realizować dane działania. Źródło finansowania – jako podstawowe źródło finansowania działań przyjęto środki pochodzące z EFS oraz ERDF. Uzupelnienie tych środków będą stanowiły środki w zależności od działania gmin, organizacji non profit itp.

Trzeci priorytet w rozwoju dotyczy rozwoju zasobów ludzkich nie jest on wymagany w ramach ubiegania się o środki z ZPORR, lecz stanowi integralną część działań gminy służących rozwojowi społeczności lokalnej.

1. Cel nr 1.

BUDOWA I MODERNIZACJA URZĄDZEŃ DO ODPROWADZANIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW

2. Nazwa działania nr 1.1. .

BUDOWA I MODERNIZACJA SIECI KANALIZACYJNEJ

3. Cel działania:

Zwiększenie poziomu skanalizowania obszaru gminy. Poprawa dostępu mieszkańców do infrastruktury technicznej decydującej o możliwościach rozwojowych gminy. Poprawa jakości środowiska.

4. Uzasadnienie działania:

Konieczność budowy lub modernizacji urządzeń do odprowadzania ścieków spowodowana jest niskim stopniem wyposażenia obszaru gminy w sieci kanalizacyjne. W pierwszej kolejności powinny być realizowane inwestycje w miejscowościach o wysokim stopniu zwodociągowania.

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze strategią gminy

Plan strategiczny obszaru lokalnego Nowe Miasto Lubawskie oraz gminy Nowe Miasto Lubawskie i Kurzętnik

5. b) Zgodność ze strategią powiatu

Strategia rozwoju powiatu nowomiejskiego
Cel operacyjny: Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna

5. c) Zgodność ze strategią województwa

- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015
- Cel strategiczny: Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania. **Cele operacyjne:** Infrastruktura techniczna na rzecz ochrony środowiska zgodna z normami Unii Europejskiej

5. d) Zgodność z celami ZPORR

Działanie 3.1 Obszary wiejskie

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

7. Przyjęte mierniki

Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej (w km). Liczba gospodarstw domowych podłączona do sieci kanalizacyjnej zbiorczej (w szt.). Długość zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (w km).

8. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

4 595 000

2007-2013

17 500 000

Zadania inwestycyjne do działania nr 1.1

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Mierniki	nakłady do poniesienia
		2004-2006	2007-2013		
1	Wykonanie kompleksowej koncepcji związanej z wykonaniem kanalizacji całej Gminy	X		Kompleksowe rozwiązanie w zakresie odprowadzania ścieków w gminie	20 000
2	Opracowanie dokumentacji projektowej na wykonanie kanalizacji w m. Marzęcice	X		Kompletna dokumentacja inwestycyjna z pozwoleniem na budowę	75 000
3	Budowa sieci kanalizacyjnej dla wsi Marzęcice	X		Sieć kanalizacyjna o dł. – 12,5 km. Podłączenie 344 gospodarstw.	2 500 000
4	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Nielbark		X	Sieć kanalizacyjna o dł. – 9 km. Podłączenie 182 gospodarstw.	2 200 000
5	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Brzozie Lub.		X	Sieć kanalizacyjna o dł. – 14 km. Podłączenie 238 gospodarstw.	2 500 000
6	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Lipowiec		X	Sieć kanalizacyjna o dł. – 8 km. Podłączenie 126 gospodarstw.	1 600 000
7	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w ośrodku wypoczynkowym Partęczyny		X	Sieć kanalizacyjna o dł. – 1,4 km. Podłączenie 145 domków letniskowych.	2 500 000
8	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Tereszewo		X	Sieć kanalizacyjna o dł. – 12 km. Podłączenie 222 gospodarstw.	2 000 000
9	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Krzemieniewo		X	Sieć kanalizacyjna o dł. – 9 km. Podłączenie 138 gospodarstw.	2 800 000
10	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Sugajenko - Bratuszowo		X	Sieć kanalizacyjna o dł. – 17 km. Podłączenie 188 gospodarstw.	2 400 000
11	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Wawrowice	X		Sieć kanalizacyjna o dł. – 14 km. Podłączenie 124 gospodarstw	2 000 000

12	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Mikołajki	X	Sieć kanalizacyjna o dł. – 11 km. Podłączenie 171 gospodarstw	1 500 000
razem				22 095 000

1. Cel nr 1.

BUDOWA I MODERNIZACJA URZĄDZEŃ DO ODPROWADZANIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW

2. Nazwa działania nr 1.2. .

BUDOWA I MODERNIZACJA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

3. Cel działania:

Poprawa dostępu mieszkańców do infrastruktury technicznej decydującej o możliwościach rozwojowych gminy. Poprawa jakości środowiska.

4. Uzasadnienie działania:

Konieczność modernizacji urządzeń do oczyszczania ścieków spowodowana jest niskim stopniem wyposażenia obszaru gminy w oczyszczalnię ścieków oraz niewystarczającą efektywnością istniejących systemów unieszkodliwiania ścieków.

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze strategią gminy

Plan strategiczny obszaru lokalnego Nowe Miasto Lubawskie oraz gminy Nowe Miasto Lubawskie i Kurzętnik

5. b) Zgodność ze strategią powiatu

Strategia rozwoju powiatu nowomiejskiego
Cel operacyjny: Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna

5. c) Zgodność ze strategią województwa

- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015
- Cel strategiczny: Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania. Cele operacyjne: Infrastruktura techniczna na rzecz ochrony środowiska zgodna z normami Unii Europejskiej

5. d) Zgodność z celami ZPORR

Działanie 3.1 Obszary wiejskie

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006	200 000	2007-2013	
-----------	----------------	-----------	--

7. Przyjęte mierniki

Ilość oczyszczalni ścieków (szt.), ilość zmodernizowanych oczyszczalni ścieków (szt.)

Zadania inwestycyjne do działania nr 1.2

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Miernik	Nakłady inwestycyjne
		2004-2006	2007-2013		
1	Wykonanie i montaż prasy do odwodniania osadu	X		Zmodernizowana oczyszczalnia -1 szt.	200 000

1. Cel nr 2.

BUDOWA I MODERNIZACJA URZĄDZEŃ ZAOPATRZENIA W WODĘ I POBORU WODY

2. Nazwa działania nr 2.1.

Budowa i modernizacja sieci wodociągowej

3. Cel działania:

Poprawa dostępu mieszkańców do infrastruktury technicznej decydującej o możliwościach rozwojowych gminy

4. Uzasadnienie działania:

Realizacja tego celu powinna służyć zapewnieniu dostaw i dostępu do wody pitnej o wysokiej jakości dla wszystkich mieszkańców gminy, w ilościach zabezpieczających bieżące potrzeby oraz rozwój poszczególnych jednostek osadniczych. Zaopatrzenie w wodę poszczególnych miejscowości gminy powinna odpowiednia dla rozwoju funkcji gospodarczych w tych miejscowościach.

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze strategią gminy

Plan strategiczny obszaru lokalnego Nowe Miasto Lubawskie oraz gminy Nowe Miasto Lubawskie i Kurzętnik

5. b) Zgodność ze strategią powiatu

Strategia rozwoju powiatu nowomiejskiego
Cel operacyjny: Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna

5. c) Zgodność ze strategią województwa

- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015
- Cel strategiczny: Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania. Cele operacyjne: Infrastruktura techniczna na rzecz ochrony środowiska zgodna z normami Unii Europejskiej

5. d) Zgodność z celami ZPORR

Działanie 3.1 Obszary wiejskie

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

178 000

2007-2013

8. Przyjęte mierniki

Ilość urządzeń zaopatrzenia w wodę (szt.), Długość sieci wodociągowych (km)

Zadania inwestycyjne do działania nr 2.1.

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Nakłady inwestycyjne (w złotych)	Miernik
		2004-2006	2007-2013		
1	Budowa przepompowni wody we wsi Bratuszewo	X		50 000	podwyższenie ciśnienia wody
2	Rozbudowa sieci wodociągowej we wsi Mikołajki	X		68 000	2,5 km
3	Rozbudowa sieci wodociągowej we wsi Krzymieniewo	X		60 000	2,2 km
Razem				178 000	

1. Cel nr 2.

BUDOWA I MODERNIZACJA URZĄDZEŃ ZAOPATRZENIA W WODĘ I POBORU WODY

2. Nazwa działania nr 2.2.

Budowa i modernizacja ujęcia wody (w tym ochrona ujęć i źródeł wody pitnej) oraz urządzeń służących uzdatnianiu wody

3. Cel działania:

Poprawa jakości dostarczanej wody i zabezpieczenie ujęć wody przed zanieczyszczeniami. Budowa i modernizacja urządzeń służących do uzdatniania wody. Budowa i modernizacja urządzeń regulujących ciśnienie wody.

4. Uzasadnienie działania:

Wszystkie studnie wiercone i kopane oraz stacje wodociągowe na terenie gminy powinny mieć zachowaną bezpośrednią strefę ochrony sanitarnej od 8 do 10 metrów od obudowy studni. Strefa ochrony sanitarnej musi być ogrodzona, zamknięta i odpowiednio oznakowana.

5. Powiązanie z działaniami z innymi programami

5. a) Zgodność ze strategią gminy

Plan strategiczny obszaru lokalnego Nowe Miasto Lubawskie oraz gminy Nowe Miasto Lubawskie i Kurzętnik

5. b) Zgodność ze strategią powiatu

Strategia rozwoju powiatu nowomiejskiego
Cel operacyjny: Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna

5. c) Zgodność ze strategią województwa

- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015
- Cel strategiczny: Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania. Cele operacyjne: Infrastruktura techniczna na rzecz ochrony środowiska zgodna z normami Unii Europejskiej

5. d) Zgodność z celami ZPORR

Działanie 3.1 Obszary wiejskie

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

60 000

2007-2013

8. Przyjęte mierniki

Liczba nowo wybudowanych i zmodernizowanych ujęć wody (szt.). Liczba nowo wybudowanych i zmodernizowanych urządzeń do uzdatniania wody (szt.). Liczba nowo wybudowanych i zmodernizowanych urządzeń regulujących ciśnienie wody (szt.)

Zadania inwestycyjne do działania nr 2.2

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Nakłady inwestycyjne	Miernik t
		2004-2006	2007-2013		
3	Modernizacja ujęcia wody w Marzęcicach	X		60 000	wymiana pompy i oprzyrządowania

1. Cel nr 3.

BUDOWA I MODERNIZACJA DRÓG GMINNYCH

2. Nazwa działania nr 3.1. .

Modernizacja dróg gminnych

3. Cel działania:

Celem działania jest rozbudowa i modernizacja sieci dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych.

4. Uzasadnienie działania:

Modernizacja infrastruktury drogowej zniesie jedną z największych barier hamujących dochodowe inwestycje, którym zły stan dróg uniemożliwia rozwój. Zatem niniejsze działanie jest skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejący układ sieci transportowej, aczkolwiek uważany w kategoriach przestrzennych za poprawny, nie zapewnia jednakże właściwej jakości obsługi ruchu przewozów pasażerskich i towarowych w gminie. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych.

5. Powiązanie z działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze strategią gminy

Plan strategiczny obszaru lokalnego Nowe Miasto Lubawskie oraz gminy Nowe Miasto Lubawskie i Kurzętnik

5. b) Zgodność ze strategią powiatu

- Strategia rozwoju powiatu nowomiejskiego. Cel operacyjny: Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna.

5. c) Zgodność ze strategią województwa

- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015. Cel strategiczny: Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania. Cele operacyjne: Zwiększenie zewnętrznej dostępności transportowej oraz wewnętrznej spójności regionu.

5. d) Zgodność z celami ZPORR

Działanie 3.1 Obszary wiejskie

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

19 712 000

2007-2013

6 900 000

8. Przyjęte mierniki

Długość zmodernizowanych dróg (w km)

Zadania inwestycyjne do działania nr 3.1.

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Nakłady inwestycyjne	Miernik km
		2004-2006	2007-2013		
1	Modernizacja drogi na osiedlu 700-lecia Kurzętnik	X		4 080 000	3,93
2	Modernizacja drogi Kurzętnik - Krzemieniewo	X		3 208 000	3,90
3	Przebudowa drogi gminnej relacji Tereszewo - Lipowiec	X		4 167 056,49	4,40
4	Modernizacja drogi Mikołajki - Wawrowice		X	1 850 000	3,66
5	Modernizacja drogi Kurzętnik - Dębno	X		420 000	1,24
6	Modernizacja chodnika u ulicy Dworcowej - Kurzętnik	X		750 000	0,85
7	Modernizacja ulicy Piaskowej i Nad Drwęcą	X		1 200 000	0,98
8	Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Szafarnia		X	1 000 000	1,46
9	Modernizacja drogi Brzozie Lubawskie - Brzozie		X	4 000 000	1,60
10	Modernizacja drogi Wielkie Bałówki - Mikołajki	X		6 000 000	3,20
11	Modernizacja skrzyżowania dróg w Marzęcicach		X	50 000	1 szt.

12	Modernizacja drogi Sugajenko - Brzozie	X	50 000	0,66
Razem			26 775 056,49	

1. Cel nr 3.

BUDOWA I MODERNIZACJA DRÓG GMINNYCH

2. Nazwa działanie nr 3.2. .

BUDOWA DRÓG GMINNYCH

3. Cel działania:

Celem działania jest budowa dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych.

4. Uzasadnienie działania:

Działanie jest skierowane na budowę sieci dróg gminnych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego.

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze strategią gminy

Plan strategiczny obszaru lokalnego Nowe Miasto Lubawskie oraz gminy Nowe Miasto Lubawskie i Kurzętnik

5. b) Zgodność ze strategią powiatu

- Strategia rozwoju powiatu nowomiejskiego. Cel operacyjny: Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna.

5. c) Zgodność ze strategią województwa

- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015. Cel strategiczny: Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania. *Cele operacyjne:* Zwiększenie zewnętrznej dostępności transportowej oraz wewnętrznej spójności regionu.

5. d) Zgodność z celami ZPORR

Działanie 3.1 Obszary wiejskie

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

794 000

2007-2013

1 120 000

8. Przyjęte mierniki

Długość nowo wybudowanych dróg (w km)

Zadania inwestycyjne do działania nr 3.2.

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Nakłady inwestycyjne	Miernik
		2004-2006	2007-2013		
1	Budowa skrzyżowania z droga krajową nr 15 Kurzętnik Górny	X		794 000	1 szt.
2	Budowa drogi gminnej Kurzętnik Górny - Dębno		X	1 120 000	2,2 km

1. Cel nr 3.

BUDOWA I MODERNIZACJA DRÓG GMINNYCH

2. Nazwa działania nr 3.3. .

Budowa i modernizacja obiektów mostowych (mosty i wiadukty) na drogach gminnych

3. Cel działania:

Zniesienie barier rozwoju miejscowości w postaci utrudnionej dostępności komunikacyjnej różnych części gminy

4. Uzasadnienie działania:

Lokalna sieć komunikacyjna ma na celu uatrakcyjnienie obszaru gminy. Powinna ona służyć rozwojowi miejscowego biznesu związanego z obsługą rolnictwa oraz turystyką. Budowa obiektów mostowych w pierwszej kolejności powinna uwzględniać przewidywany stopień wzrostu przewozów towarowych i osobowych w odniesieniu do aktualnego obciążenia i stanu istniejących obiektów mostowych. Drugim ważnym elementem wpływającym na kolejność modernizacji i rozbudowy odcinków obiektów mostowych jest uwzględnienie lokalnych potrzeb związanych z poprawą struktury gospodarstw rolnych.

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze strategią gminy

Plan strategiczny obszaru lokalnego Nowe Miasto Lubawskie oraz gminy Nowe Miasto Lubawskie i Kurzętnik

5. b) Zgodność ze strategią powiatu

- Strategia rozwoju powiatu nowomiejskiego. Cel operacyjny: Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna.

5. c) Zgodność ze strategią województwa

- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015. Cel strategiczny: Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania. *Cele operacyjne:* Zwiększenie zewnętrznej dostępności transportowej oraz wewnętrznej spójności regionu.

5. d) Zgodność z celami ZPORR

Działanie 3.1 Obszary wiejskie

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

2007-2013

300 000

8. Przyjęte mierniki

Liczba nowo wybudowanych i zmodernizowanych obiektów mostowych (szt.)

Zadania inwestycyjne do działania nr

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji	Nakłady inwestycyjne	Miernik
		2007-2013		
1	Remont mostu drogowego na rzece Drwęca	X	300 000	1 szt.

1. Cel nr 4.

WPROWADZENIE KOMPLEKSOWEGO SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI

2. Nazwa działanie nr 4.1.

Modernizacja składowisk odpadów

3. Cel działania:

Poprawa jakości środowiska oraz krajobrazu. Poprawa ekologicznych warunków życia.

4. Uzasadnienie działania:

Kontrola i sterowanie elementami dotyczącymi gromadzenia, wywozu i unieszkodliwiania odpadów powinna obejmować: ilość powstających odpadów, poziom techniczny i sanitarny miejsc oraz sprzętu do gromadzenia i wywozu, częstotliwości usuwania odpadów, objęcie usługami wywozu wszystkich mieszkańców i właścicieli posesji, poziom świadczonych usług, warunki dostępności zakładu unieszkodliwiania dla wszystkich mieszkańców, oddziaływanie na środowisko, stan sanitarny wysypiska, ilość i jakość przyjmowanych na wysypisko odpadów, efektywność ekonomiczną w aspekcie cen usług, planu modernizacji i rozbudowy systemu usuwania odpadów. Gromadzenie odpadów komunalnych jest pierwszym elementem systemu gospodarki odpadami. Jest również jedną z funkcji utrzymania czystości na wsi.

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze strategią gminy

Plan strategiczny obszaru lokalnego Nowe Miasto Lubawskie oraz gminy Nowe Miasto Lubawskie i Kurzętnik

5. b) Zgodność ze strategią powiatu

- Strategia rozwoju powiatu nowomiejskiego. Cel operacyjny: Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna. Działanie: Uporządkowany system gospodarki odpadami

5. c) Zgodność ze strategią województwa

- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015

Cel strategiczny: Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania. Cele operacyjne: Infrastruktura techniczna na rzecz ochrony środowiska zgodna z normami Unii Europejskiej

5. d) Zgodność z celami ZPORR

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

570 000

2007-2013

8. Przyjęte mierniki

Liczba nowo wybudowanych składowisk odpadów (szt.) Liczba zmodernizowanych składowisk odpadów (szt.) Liczba zlikwidowanych składowisk odpadów (szt.)

Zadania inwestycyjne do działania nr 4.1

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Nakłady inwestycyjne	Miernik
		2004-2006	2007-2013		
1	Opracowanie dokumentacji składowiska odpadów komunalnych w Lipowcu	X		80 000	1 kompletna dokumentacja
2	Przebudowa i modernizacja istniejącego składowiska odpadów komunalnych w Lipowcu	X		3 180 000	1 zmodernizowane składowisko
3	Opracowanie dokumentacji grzebowiska dla zwierząt	X		10 000	Opracowana dokumentacja

1. Cel nr 4.

WPROWADZENIE KOMPLEKSOWEGO SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI

2. Nazwa działania nr 4.2.

KOMPLEKSOWY SYSTEMY ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW

3. Cel działania:

Stworzenie kompleksowego systemu zagospodarowania odpadów na poziomie gminy, obejmującego m.in. odbiór posegregowanych odpadów od mieszkańców, odzyskiwanie surowców wtórnych, recykling, kompostowanie odpadów organicznych, itp. Poprawa jakości środowiska.

4. Uzasadnienie działania:

Wprowadzeni systemu zagospodarowania odpadów spowoduje zmniejszenie ilości i uciążliwości odpadów trafiających na gminne wysypisko śmieci. Umożliwi również odzyskiwanie i wtórne użycie przedmiotów, materiałów i energii.. Pozwoli również zmienić styl konsumpcji i zachowań mieszkańców gminy na bardziej proekologiczny.

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze strategią gminy

Plan strategiczny obszaru lokalnego Nowe Miasto Lubawskie oraz gminy Nowe Miasto Lubawskie i Kurzętnik

5. b) Zgodność ze strategią powiatu

Strategia rozwoju powiatu nowomiejskiego. Cel operacyjny: Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna. Działanie: Uporządkowany system gospodarki odpadami.

5. c) Zgodność ze strategią województwa

- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015

Cel strategiczny: Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania. Cele operacyjne: Infrastruktura techniczna na rzecz ochrony środowiska zgodna z normami Unii Europejskiej

5. d) Zgodność z celami ZPORR

Działanie 3.1 Obszary wiejskie

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

2007-2013

8. Przyjęte mierniki

Ilość wdrożonych projektów selektywnej zbiórki odpadów i recyklingu oraz projektów gospodarki odpadami komunalnymi (szt.)

Zadania inwestycyjne do działania nr

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji	Nakłady inwestycyjne	Miernik
		2007-2013		
1				

1. Cel nr 5.

POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ORAZ WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII

2. Nazwa działanie nr 5.1.

BUDOWA URZĄDZEŃ DO PRODUKCJI I PRZESYŁU ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH

3. Cel działania:

Modernizacja sieci energetycznej oraz wykorzystanie lokalnych źródeł energii. (energia, wiatrowa, wodna, kolektory słoneczne i ogniwa fotowoltaiczne, energia uzyskiwana z wykorzystania biomasy i inne). Poprawa jakości środowiska.

4. Uzasadnienie działania:

Właściwa i nowoczesna sieć energetyczna powinna stanowić podbudowę procesów gospodarczych na obszarach rozwojowych określonych w Studium Zagospodarowania Przestrzennego gminy. Powinien on również, zaspokajając potrzeby mieszkańców gminy przyczyniając się do poprawy warunków życia.-

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze strategią gminy

Plan strategiczny obszaru lokalnego Nowe Miasto Lubawskie oraz gminy Nowe Miasto Lubawskie i Kurzętnik

5. b) Zgodność ze strategią powiatu

Strategia rozwoju powiatu nowomiejskiego. Cel operacyjny: Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna.

5. c) Zgodność ze strategią województwa

- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015

Cel strategiczny: Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania. Cele operacyjne: Infrastruktura techniczna na rzecz ochrony środowiska zgodna z normami Unii Europejskiej

5. d) Zgodność z celami ZPORR

Działanie 3.1 Obszary wiejskie

---

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

20 000

2007-2013

8. Przyjęte mierniki

Ilość elektrowni wykorzystujących odnawialne źródła energii (szt.);

Ilość energii (moc zainstalowana) pochodzącej ze źródeł odnawialnych (MW)

Zadania inwestycyjne do działania nr 5.1.

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Nakłady inwestycyjne	Miernik
		2004-2006	2007-2013		
1	Opracowanie projektów budowy elektrowni wiatrowych	X		20 000	Kompletna dokumentacja

1. Cel nr 5.

POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ORAZ WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII

2. Nazwa działania nr 5.2.

Modernizacja i rozbudowa systemów ciepłowniczych i wyposażenie ich w instalacje ograniczające emisje zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza

3. Cel działania:

Poprawa jakości środowiska poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń. Przekształcenie istniejących systemów ogrzewania obiektów użyteczności publicznej w systemy bardziej przyjazne dla środowiska, w szczególności ograniczenie "niskiej emisji"

4. Uzasadnienie działania:

Poprawa jakości zamieszkania na terenie gminy

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze strategią gminy

Plan strategiczny obszaru lokalnego Nowe Miasto Lubawskie oraz gminy Nowe Miasto Lubawskie i Kurzętnik

5. b) Zgodność ze strategią powiatu

- **Strategia rozwoju powiatu nowomiejskiego.** Cel operacyjny: Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna.

5. c) Zgodność ze strategią województwa

- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015

Cel strategiczny: Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania. Cele operacyjne: Infrastruktura techniczna na rzecz ochrony środowiska zgodna z normami Unii Europejskiej

5. d) Zgodność z celami ZPORR

Działanie 3.1 Obszary wiejskie

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

2007-2013

100 000

8. Przyjęte mierniki

Liczba nowo wybudowanych i zmodernizowanych systemów ciepłowniczych (szt.)

Zadania inwestycyjne do działania nr 5.2.

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Nakłady inwestycyjne	Miernik
		2004-2006	2007-2013		
1	Modernizacja kotłowni węglowej wraz z filtrami bloki ul. Sienkiewicza w Kurzętniku		X	100 000	1 zmodernizowana kotłownia

1. Cel nr 6.

KOMPLEKSOWE UZBROJENIE TERENU POD INWESTYCJE

2. Nazwa działania nr 6.1.

Kompleksowe uzbrojenie terenu przeznaczonego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod inwestycje

3. Cel działania:

- umożliwienie inwestorom zewnętrznym oraz lokalnym przedsiębiorcom inwestowania na terenach przeznaczonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy do rozwoju przemysłu lub usług poprzez uzbrojenie ich we wszystkie niezbędne elementy infrastruktury.
- zmiana wizerunku gminy – uatrakcyjnienie w oczach inwestorów.
- wzrost znaczenia gminy jako miejsca inwestycji i koncentracji działalności gospodarczej, społecznej i kulturalnej.
- poprawa dostępu mieszkańców do infrastruktury technicznej i społecznej decydującej o możliwościach rozwojowych powiatu.
- uzbrojenie związane z dostarczeniem podstawowych mediów – kanalizacji, wodociągu, instalacji elektrycznych, gazowych oraz dróg wewnętrznych itp.

4. Uzasadnienie działania:

Jednym z głównych problemów rozwoju gminy jest niewystarczająca ilość terenów uzbrojonych pod działalność gospodarczą. Uzbrojenie terenów przeznaczonych pod inwestycje na terenach gmin, pozwoli zwiększyć atrakcyjność inwestycyjną tych obszarów. Stanowiąc to również będzie podstawę do rozwoju przedsiębiorczości. Znaczne obszary gminy zagrożone są zjawiskami trwałej marginalizacji ekonomicznej. Ich przejawem jest utrzymujące się długotrwałe bezrobocie, niski poziom wykształcenia ludności, niskie dochody ludności, duży udział przychodów ze źródeł socjalnych oraz niski poziom inwestycji. Skutkuje to tym, iż podstawowe potrzeby infrastrukturalne na tych obszarach nie są zaspokajane w odpowiednim stopniu.

Działanie zgodne z priorytetem 3 „Rozwój lokalny” zawartym w ZPORR (Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004-2006) - działanie 3.1. Infrastruktura lokalna.

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze strategią gminy

Plan strategiczny obszaru lokalnego Nowe Miasto Lubawskie oraz gminy Nowe Miasto Lubawskie i Kurzętnik

5. b) Zgodność ze strategią powiatu

Strategia rozwoju powiatu nowomiejskiego. Cel operacyjny: Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna.

5. c) Zgodność ze strategią województwa

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015. Cel strategiczny: Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania.

5. d) Zgodność z celami ZPORR

Działanie 3.1 Obszary wiejskie

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006 2007-2013

8. Przyjęte mierniki

Ilość projektów kompleksowego uzbrojenia terenu przeznaczonych pod inwestycje (szt.)

Zadania inwestycyjne do działania nr

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji	Nakłady inwestycyjne	Miernik
		2007-2013		
1				

1. Cel strategiczny nr 7.

BUDOWA I MODERNIZACJA GMINNEJ BAZY KULTURALNEJ

2. Nazwa działanie nr 7.1.

Budowa i modernizacja infrastruktury kultury

3. Cel działania:

Wykorzystanie potencjału kulturowego, historycznego i przyrodniczego, poprzez rozwój i poprawę stanu obiektów kulturowych; Budowa zaplecza kulturalno i rozrywkowe – sale koncertowe i wystawowe, amfiteatry, itp.)

4. Uzasadnienie działania:

Zwiększenie zainteresowania potencjalnych inwestorów lokalnych i zewnętrznych tworzeniem i rozwijaniem przedsięwzięć gospodarczych oraz zachęcanie do osiedlania się na terenach gminy. Gmina Kurzętnik będzie dążyła do stworzenia odpowiednich, dobrze wyposażonych placówek kultury.

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze strategią gminy

Plan strategiczny obszaru lokalnego Nowe Miasto Lubawskie oraz gminy Nowe Miasto Lubawskie i Kurzętnik

5. b) Zgodność ze strategią województwa

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015. Cel strategiczny: Zamożne, wszechstronnie rozwinięte obszary wiejskie filarem gospodarki regionu. Działanie: Lepsza infrastruktura społeczna

5. d) Zgodność z celami ZPORR

Działanie 3.1 Obszary wiejskie

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

198 000

2007-2013

500 000

8. Przyjęte mierniki

Liczba zmodernizowanych budynków i pomieszczeń

Zadania inwestycyjne do działania nr

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Nakłady inwestycyjne	Miernik
		2004-2006	2007-2013		
1	Remont świetlicy wiejskiej w Sugajenku	X		18 000	Wyremontowana świetlica
2	Przebudowa budynku szkoły w Nielbarku na świetlicę	X		100 000	Uruchomienie świetlicy
3	Rozbudowa Gminnego Centrum Kultury w Kurzętniku		X	500 000	Powiększenie budynku GCK
4	Remont świetlicy w Brzoziu Lubawskim	X		80 000	Wyremontowana świetlica

1. Cel strategiczny nr 7.

BUDOWA I MODERNIZACJA GMINNEJ BAZY KULTURALNEJ

2. Nazwa działanie nr 7.2.

RESTAURACJA I REWITALIZACJI OBIEKTÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

3. Cel działania:

Systemy zabezpieczeń obiektów dziedzictwa kulturowego na wypadek zagrożeń (np. pożary, włamania, itp.)

4. Uzasadnienie działania:

Rewitalizacja obiektów dziedzictwa kulturowego powinno podnieść atrakcyjność turystyczną gminy

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze strategią gminy

Plan strategiczny obszaru lokalnego Nowe Miasto Lubawskie oraz gminy Nowe Miasto Lubawskie i Kurzętnik

5. b) Zgodność ze strategią powiatu

-

5. c) Zgodność ze strategią województwa

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015.
Cel strategiczny: Zamożne, wszechstronnie rozwinięte obszary wiejskie filarem gospodarki regionu. Działanie: Lepsza infrastruktura społeczna

5. d) Zgodność z celami ZPORR

Działanie 3.1 Obszary wiejskie

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006 2007-2013

8. Przyjęte mierniki

Zadania inwestycyjne do działania nr

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji	Nakłady inwestycyjne	Miernik
		2007-2013		
1				

1. Cel strategiczny nr 8.

BUDOWA I MODERNIZACJA GMINNEJ BAZY TURYSTYCZNEJ

2. Nazwa działania nr 8.1.

Budowa i modernizacja infrastruktury służącej rozwojowi aktywnych form turystyki

3. Cel działania:

Budowa i modernizacja infrastruktury turystycznej. Budowa i modernizacja infrastruktury noclegowej, gastronomiczna, informacyjno-recepcyjnej itp.

4. Uzasadnienie działania:

Plan rozwoju obiektów sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy można oprzeć na powstaniu bazy sportowo-rekreacyjnej spełniającej wymogi XXI wieku. Główne zadania w tej mierze opierać się powinny na: rozwoju masowych imprez sportowo-rekreacyjnych; umożliwieniu wszystkim chętnym uprawiania sportu; wyposażeniu szkół w wystarczającą liczbę sal gimnastycznych i zespołu boisk.

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze strategią gminy

Plan strategiczny obszaru lokalnego Nowe Miasto Lubawskie oraz gminy Nowe Miasto Lubawskie i Kurzętnik

5. b) Zgodność ze strategią powiatu

Strategia rozwoju powiatu nowomiejskiego. Cel operacyjny: turystyka ważnym źródłem dochodów mieszkańców. Działanie> Dobrze rozwinięta baza turystyczna.

5. c) Zgodność ze strategią województwa

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015. turystyka wiodącą dziedziną gospodarki Warmii I Mazur. cel operacyjny: maksymalne i dynamiczne wykorzystanie predyspozycji turystycznych regionu

5. d) Zgodność z celami ZPORR

Działanie 3.1 Obszary wiejskie

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

120 000

2007-2013

500 000

8. Przyjęte mierniki

Liczba obiektów infrastruktury.

Zadania inwestycyjne do działania nr 8.1.

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Nakłady inwestycyjne	Miernik
		2004-2006	2007-2013		
1	Budowa kąpieliska w Wawrowicach	X		100 000	Wybudowanie kąpieliska
2	Przebudowa ośrodka wypoczynkowego w Partęczyn		X	500 000	Poprawa warunków wypoczynku
3	Budowa wyciągu narciarskiego	X		20 000	Poprawa zdrowia i rozwoju ruchowego mieszkańców

1. Cel strategiczny nr 9.

**POPRAWA STANU LOKALNEJ INFRASTRUKTURY EDUKACYJNEJ,
SPORTOWEJ ORAZ OCHRONY ZDROWIA**

2. Nazwa działanie nr 9.1.

**POPRAWA JAKOŚCI INFRASTRUKTURY EDUKACYJNEJ.
POPRAWA JAKOŚCI INFRASTRUKTURY OCHRONY ZDROWIA**

3. Cel działania:

Zwalczanie dysproporcji w zakresie rozwoju infrastruktury społecznej na terenie gminy powinno dotyczyć budowy, rozbudowy, modernizacji i wyposażenie gminnej infrastruktury edukacyjnej (przedszkola, szkoły i placówki edukacyjne działające w systemie oświaty)
Podniesienie standardu świadczonych usług medycznych przez ośrodek zdrowia

4. Uzasadnienie działania:

Nowoczesne dobrze wyposażone placówki oświatowe na terenie gminy powinny być głównym stymulatorem rozwoju społecznego gminy. Placówki te powinny posiadać programy dostosowane do zmieniającego się zaopatrzenia i rosnących wymogów otoczenia.

5. Powiązanie działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze strategią gminy

Plan strategiczny obszaru lokalnego Nowe Miasto Lubawskie oraz gminy Nowe Miasto Lubawskie i Kurzętnik

5. b) Zgodność ze strategią powiatu

Strategia rozwoju powiatu nowomiejskiego. Cel operacyjny Dobrze opracowany system oświaty. Zdrowe społeczeństwo.

5. c) Zgodność ze strategią województwa

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015. cel strategiczny: zamożne, wszechstronnie rozwinięte obszary wiejskie filarem gospodarki regionu. działanie: lepsza infrastruktura społeczna

5. d) Zgodność z celami ZPORR

Działanie 3.5 Lokalna infrastruktura społeczna
 Poddziałanie 3.5.1. Lokalna infrastruktura edukacyjna i sportowa
 Poddziałanie 3.5.2. Lokalna infrastruktura ochrony zdrowia

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina; przedszkola, szkoły i placówki edukacyjne działające w systemie oświaty (wspierane publicznie i nie działające dla zysku); ośrodki zdrowia; - organizacje pozarządowe działające non profit, stowarzyszenia, fundacje, a także kościoły, związki wyznaniowe i inne instytucje publiczne

7. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006 **5 900 000** 2007-2013 **6 000 000**

8. Przyjęte mierniki

Liczba zmodernizowanych obiektów edukacyjnych

Zadania inwestycyjne do działania nr 9.1.

lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		Nakłady inwestycyjne	Miernik
		2004-2006	2007-2013		
1	Budowa szkoły podstawowej z salą gimnastyczną w Tereszewie	X			1 szt.
2	Rozbudowa i remont szkoły podstawowej w Marzęcicach	X		800 000	1 szt.
3	Budowa hali sportowej		X	2 000 000	1 szt.
4	Budowa krytej pływalni		X	4 000 000	1 szt.
5	Budowa boiska w Krzemieniewie	X		100 000	1 szt.
6	Rozbudowa Ośrodka zdrowia w Kurzętniku	X		1 000 000	1 szt.

1. Cel strategiczny nr 10.

STWORZENIE SYSTEMU AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ GRUP ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

2. Nazwa działanie nr 10.1.

Stworzenie systemu aktywizacji zawodowej młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym spowodowanym bezrobociem, wspieranie integracji zawodowej i społecznej grup szczególnego ryzyka, stworzenie systemu aktywizacji zawodowej dla kobiet, stworzenie systemu aktywizacji zawodowej dla osób długotrwale bezrobotnych

3. Cel działania:

Udzielenie wsparcia młodzieży, w tym absolwentom wszystkich typów szkół tak, aby nie stawali się bezrobotnymi. Ograniczenie zjawiska długotrwałego bezrobocia i jego przyczyn. Udzielenie wielostronnego wsparcia kobietom w zakresie poprawy ich sytuacji na rynku pracy, prowadzącego do zwiększenia stopy zatrudnienia kobiet oraz podwyższenia ich statusu ekonomicznego i społecznego. Ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej i przygotowanie osób narażonych na wykluczenie społeczne do wejścia na rynek pracy, utrzymania zatrudnienia lub powrotu do czynnego życia zawodowego, w tym długotrwale bezrobotnych. Poprawa poziomu przygotowania zawodowego i mobilności osób niepełnosprawnych na rynku pracy (w szczególności osób o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności) oraz tworzenie nowych i doskonalenie dotychczasowych instrumentów zwiększających możliwości osób niepełnosprawnych na rynku pracy

4. Uzasadnienie działania:

Do roku 2005 przewidywany jest dalszy wzrost liczby absolwentów szkół wchodzących na rynek pracy, w powiązaniu ze znaczącą stopą bezrobocia oraz towarzyszącą temu negatywnemu zjawisku dużą dynamiką zmian w strukturze gospodarki. Dodatkowo wsparcie potrzebne jest szczególnie dla ludzi młodych, którzy posiadają wykształcenie zawodowe, natomiast brak im praktycznych umiejętności w poruszaniu się po rynku pracy, jak i praktyki zawodowej, której najczęściej oczekują potencjalni pracodawcy. Osoby niepełnosprawne są obecne na rynku pracy w stopniu daleko niewystarczającym (zarówno wskaźnik aktywności zawodowej, jak i wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych jest ponad trzykrotnie niższy niż osób sprawnych). Dominują wśród nich osoby starsze, gorzej wykształcone, znacznie mniej mobilne zawodowo od ogółu mieszkańców kraju, co oznacza zdecydowanie mniejszą konkurencyjność na rynku pracy. Niski poziom wykształcenia w tej grupie osób przekłada się na wysokie bezrobocie, szczególnie długotrwałe (60% niepełnosprawnych osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy posiada wykształcenie gimnazjalne i niższe). Jednocześnie, każdego roku niewielu bezrobotnych korzysta ze szkoleń, a liczba przeszkolonych w ciągu ostatnich lat wykazuje tendencję spadkową. Integracja zawodowa i społeczna osób zaliczonych do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym stanowi jedno z największych wyzwań dla instytucji zajmujących się szeroko rozumianą polityką społeczną. Jest to związane z narastającym zjawiskiem ubożenia społeczeństwa, ze zjawiskiem długotrwałego bezrobocia oraz brakiem dostosowania osób z grup szczególnego ryzyka do potrzeb rynku pracy. Zagwarantowanie równości szans kobiet i mężczyzn jest jednym z kluczowych priorytetów Narodowej Strategii Wzrostu Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w latach 2000-2006. Osoby długotrwale bezrobotne stają się mniej interesujące dla potencjalnych pracodawców, ponieważ ich umiejętności i doświadczenie zawodowe stopniowo się dezaktualizują. Osoby, które pozostają bez pracy przez dłuższy czas, mają trudności w dostosowaniu do potrzeb nowoczesnego rynku pracy, posiadają słabą motywację do poszukiwania i utrzymania zatrudnienia.

5. Powiązanie z działania z innymi programami

5. a) Zgodność ze strategią gminy

Plan strategiczny obszaru lokalnego Nowe Miasto Lubawskie oraz gminy Nowe Miasto Lubawskie i Kurzętnik

5. b) Zgodność ze strategią powiatu

- Sektorowa strategia rozwoju sektora MSP, rynku pracy oraz turystyki w powiecie nowomiejskim. Cel strategiczny: dostosowanie systemu i jakości kształcenia do potrzeb rynku pracy.

5. c) Zgodność ze strategią województwa

- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015. Cel strategiczny 8.2. Edukacja. Sprawny system edukacji dostosowany do potrzeb gospodarki regionu, sprzyjający rozwojowi zasobów ludzkich. *Cele operacyjne:* Stworzenie systemu edukacji dostosowanego do potrzeb rynku pracy

6. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Pracodawcy i organizacje pracodawców, szkoły, organizacje pozarządowe, publiczne i niepubliczne placówki kształcenia, instytucje użyteczności publicznej, jednostki samorządu terytorialnego, publiczne i niepubliczne służby zatrudnienia (PUP, agencje zatrudnienia)

7. Okres realizacji

2004-2013

8. Przyjęte mierniki

Zmniejszenia zjawiska marginalizacji grup społecznych wysokiego ryzyka

**VI. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ CELÓW PLANU ROZWOJU
LOKALNEGO GMINY**

Szczegółowy system wskaźników został opisany przy każdym z zadań.

VII. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004 – 2006

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady do poniesienia			Źródło finansowania
		Ogółem	Gmina	Środki zewnętrzne	
1	Wykonanie kompleksowej koncepcji związanej z wykonaniem kanalizacji całej Gminy	20 000	20 000	0	Budżet Gminy,
2	Opracowanie dokumentacji projektowej na wykonanie kanalizacji w m. Marzęcice	75 000	18 750	56 250	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
3	Budowa sieci kanalizacyjnej dla wsi Marzęcice	2 500 000	625 000	1 875 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
4	Wykonanie i montaż prasy do odwodniania osadu	200 000	50 000	150 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
5	Budowa boiska w Krzemieniewie	100 000	25 000	75 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
6	Remont świetlicy wiejskiej w Sugajenku	18 000	18 000	0	Budżet Gminy
7	Przebudowa budynku szkoły w Nielbarku na świetlicę	100 000	100 000	0	Budżet Gminy
8	Budowa przepompowni wody we wsi Bratuszewo	50 000	50 000	0	Budżet Gminy,
9	Rozbudowa sieci wodociągowej we wsi Mikołajki	68 000	68 000	0	Budżet Gminy,
10	Modernizacja ujęcia wody w Marzęcicach	60 000	60 000	0	Budżet Gminy,
11	Rozbudowa sieci wodociągowej we wsi Krzemieniewo	60 000	60 000	0	Budżet Gminy,
12	Modernizacja drogi na osiedlu 700-lecia Kurzętnik	4 080 000	1 020 000	3 060 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
13	Modernizacja drogi Kurzętnik - Krzemieniewo	3 208 000	802 000	2 406 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
14	Przebudowa drogi gminnej relacji Tereszewo - Lipowiec	4 167 056,49	1 041 764,13	3 125 292,36	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE

15	Modernizacja drogi Kurzętnik - Dębno	420 000	105 000	315 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
16	Modernizacja chodnika i ulicy Dworcowej - Kurzętnik	750 000	187 500	562 500	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
17	Modernizacja ulicy Piaskowej i Nad Drwęcą	1 200 000	300 000	900 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
18	Budowa skrzyżowania z droga krajową nr 15 Kurzętnik Górny	794 000	198 500	595 500	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
19	Modernizacja drogi Wielkie Bałówki - Mikołajki	6 000 000	1 500 000	4 500 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
20	Modernizacja drogi Sugajenko - Brzozie	50 000	12 500	37 500	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
21	Opracowanie projektów budowy elektrowni wiatrowych	20 000	5 000	15 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
22	Opracowanie dokumentacji składowiska odpadów komunalnych w Lipowcu	80 000	80 000	0	Budżet Gminy,
23	Przebudowa i modernizacja istniejącego składowiska odpadów komunalnych w Lipowcu	3 180 000	795 000	2 385 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
24	Budowa kąpieliska w Wawrowicach	100 000	25 000	75 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
25	Budowa wyciągu narciarskiego	20 000	5 000	15 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
26	Budowa szkoły podstawowej z salą gimnastyczną w Tereszewie				Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
27	Rozbudowa i remont Szkoły Podstawowej w Marzęcicach	800 000	200 000	600 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
28	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Wawrowice	2 000 000	500 000	1 500 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
29.	Remont świetlicy w Brzoziu Lubawskim	80 000	80 000	0	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
30.	Opracowanie dokumentacji grzebowiska dla zwierząt	10 000	10 000	0	Budżet Gminy
31.	Rozbudowa Ośrodka Zdrowia w Kurzętniku	1 000 000	250 000	750 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE

Razem

VIII. PLAN FINANSOWY NA LATA 2007 – 2013

Lp.	Nazwa zadania	Planowane nakłady (w zł.)			Źródła finansowania
		ogółem	gmina	Źródła zewnętrzne	
1	Modernizacja skrzyżowania dróg w Marzęcinach	50 000	125 000	37 500	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
2	Modernizacja drogi Mikołajki - Wawrowice	1 850 000	462 500	1 387 500	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
3	Budowa drogi gminnej Kurzętnik Górny - Dębno	1 120 000	280 000	840 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
4	Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Szafarnia	1 000 000	250 000	750 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
5	Modernizacja drogi Brzozie Lubawskie - Brzozie	4 000 000	1 000 000	3 000 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
6	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Nielbark	2 200 000	550 000	1 650 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
7	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Brzozie Lub.	2 500 000	625 000	1 875 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
8	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Lipowiec	1 600 000	400 000	1 200 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
9	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w ośrodku wypoczynkowym Partęczyny	2 500 000	625 000	1 875 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
10	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Tereszewo	2 000 000	500 000	1 500 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
11	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Krzemieniewo	2 800 000	700 000	2 100 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE

12	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Sugajenko i Bratuszowo	2 400 000	600 000	1 800 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
13	Modernizacja kotłowni węglowej wraz z filtrami bloki ul. Sienkiewicza w Kurzętniku	100 000	25 000	75 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
14	Przebudowa ośrodka wypoczynkowego w Partęczynach	500 000	125 000	375 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
15	Budowa hali sportowej	2 000 000	500 000	1 500 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
16	Budowa krytej pływalni	4 000 000	1 000 000	3 000 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
17	Remont mostu drogowego na rzece Drwęcy	300 000	75 000	225 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
18	Rozbudowa Gminnego Centrum Kultury w Kurzętniku	500 000	125 000	375 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
19	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji w m. Mikołajki	1 500 000	375 000	1 125 000	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne UE
	Razem	32 920 000	8 230 000	24 690 000	

IX. SYSTEM WDRAŻANIA

Realizacja zawartych celów i zadań w Planie Rozwoju Lokalnego gminy Kurzętnik jest ściśle związane z określeniem szczegółowych procedur wdrażania Planu przez władze gminy. Dlatego też, konieczne jest powołanie przez Wójta Zespołu ds. ewaluacji i monitoringu Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Kurzętnik składającej się z:

- Wójta lub Zastępcy Wójta;
- Przewodniczącego Rady Gminy;
- Przewodniczących Komisji Rady Gminy;
- przedstawicieli Urzędu Gminy odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań inwestycyjnych zawartych Planie Rozwoju Lokalnego;
- przedstawicieli organizacji pozarządowych z terenu Gminy;
- przedstawicieli pracodawców;
- przedstawicieli innych podmiotów zainteresowanych rozwojem Gminy.

Do zadań zespołu powinno należeć:

- monitorowanie wdrażania PRL Gminy;
- sporządzanie szczegółowych projektów zadań,
- ocena i opiniowanie propozycji nowych zadań,
- modyfikowanie już zatwierdzonych działań i zadań,
- wnioskowanie do Rady Gminy o zatwierdzenie zmian w PRL Gminy,
- okresowa analiza zadań i działań zawartych w PRL Gminy;
- informowanie Radę Gminy o potrzebie aktualizacji PRL Gminy.

IX. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

1) System monitorowania planu rozwoju lokalnego

Wdrażanie każdego Planu Rozwoju wymaga prowadzenia ciągłego monitoringu osiągnięcia postawionych celów. Zaniechanie kontroli realizacji planu może skutkować spadkiem skuteczności i efektywności procesu wdrażania.

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Kurzętnik będzie monitorowany przez powołany do tego celu przez Wójta gminy Zespół ds. ewaluacji i monitoringu Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Kurzętnik.

2) Sposoby oceny planu rozwoju lokalnego.

Ocena Planu będzie odbywać się systematycznie na posiedzeniach Zespołu ds. ewaluacji i monitoringu Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Kurzętnik, który to przedstawiać będzie informacje radzie Gminy. Komisja ta dwa razy do roku będzie dokonywała oceny realizacji Planu i przedstawiała wyniki Radzie Gminy. Podstawą oceny Planu będą zestawy mierników zawartych przy każdym z zadań zawartych w PRL Gminy. Zestaw mierników pozwala na zweryfikowanie czy dane zadanie zostało wykonane w założonym terminie. Osiągnięcie w założonym terminie przyjętych mierników oznaczać będzie osiągnięcie wyznaczonych zadań, a te z kolei oznaczać będą osiągnięcie przyjętych działań i celów.

3) Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Warunki jakie musi spełnić Plan Rozwoju Lokalnego aby mógł sprawnie funkcjonować jest stworzenie możliwości udziału wszystkich partnerów społecznych w jego realizacji. Wiąże się to ściśle z: wykorzystaniem potencjału organizacji i społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach jednego, spójnego projektu akceptowanego i wspieranego przez wszystkich uczestników; optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji gminy, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorstw; innowacyjność proponowanych rozwiązań, wyrażająca się zastosowaniem nowych podejść do problemów związanych z rozwojem lokalnym; istnienie grupy lokalnych liderów.

Punktem wyjścia opracowania systemu włączenia partnerów społecznych na rzecz realizacji Planu Rozwoju Lokalnego Gminy było powołanie grupy roboczej (komitet techniczny), która miała za zadanie opracowanie dokumentu końcowego. Grupa ta powołana została przez Wójta gminy. Do

zadań Komitetu Technicznego należy czuwanie nad przestrzeganiem spójności każdego projektu w odniesieniu do kierunków strategicznych i przyjętego planu działań; śledzenie realizacji i ocenianie każdego etap wdrażania przyjętego planu działań; proponowanie rocznych programów działań; wnioskowanie o zmiany w bieżącym funkcjonowaniu Planu, udzielanie aprobaty dla nowych działań podejmowanych w ramach rozwoju lokalnego, przedstawianie Radzie Gminy zmian w działaniach podejmowanych w ramach Planu oraz przedkładanie planów nowych działań.

4) Public Relations (PR) planu rozwoju lokalnego

Plan Rozwoju Gminy Kurzętnik posiada duże znaczenie dla władz, jak i mieszkańców gminy. Dlatego też proces jej wdrażania powinien być procesem publicznym. Szeroka akcja informacyjna władz gminy jest jednym z podstawowych gwarantów jego skutecznego wdrażania.

Public relations (PR) określa się jako planowane i ciągłe wysiłki mające na celu stanowienie i utrzymanie wzajemnego zrozumienia między daną organizacją a społeczeństwem. Działania gminy w zakresie PR są prezentowaniem całej działalności gminy związanej z wdrażaniem Planu Rozwoju Lokalnego i wszystkich jego funkcji w procesie zaspokajania potrzeb społecznych. Jest to koncepcja zmniejszania dystansu w stosunkach między gminą a mieszkańcami.

Działalność PR obejmuje: stosunki z mediami; wspieranie wprowadzania nowych inwestycji; budowanie image całej gminy, by sprzyjać jej inwestycjom, komunikacji z gminą, lobbying i doradztwo.

Zadania PR dla Planu Rozwoju Lokalnego są różne w zależności od grup, do których są skierowane. Polegają one na:

- w stosunku do pracowników Urzędu Gminy: kreowanie postaw zadowolenia z pracy, gminy i realizowanych zadań;
- w stosunku do mieszkańców: upowszechnianiu informacji o perspektywach działania gminy, zmianach w zarządzaniu, koniecznych nakładach finansowych; informowaniu o celach i perspektywach gminy, o jej akcjach na rzecz najbliższego otoczenia.